

GARSAS

Organas Susivienijimo Lietuvių R. Katalikų Amerikoje.

Savaitinis laikraštis
"GARSAS"
Leidžiama
Susivienijimo Lietuvių R. Kat.
Amerikoje
Išleis kas Ketvergus.
Prenumeratos kaina:
Metams \$1.50
Pusmeti \$1.00
Užsienyje \$2.50
Apgarsinimų kainos ant parei-
kalavimo.
Adresas:
"Garsas"
456 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Stage 3837.

Lithuanian Weekly
"GARSAS"
Published every Thursday by
Lithuanian Roman Catholic
Alliance of America
P. Mulevičius, Secretary and
Business Manager.
Julius B. Kaupas, Editor.
Yearly Subscription rates:
In United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.50
Advertising rates on application.
Address:
"Garsas"
456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

No 12

Entered as second class matter May 31, 1917, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of August 24, 1912.

KETVERGAS, 2 d. RUGPIUCIO (AUGUST), 1917. Single copy 5c. Vol. = Metai 1.

IS CENTRO RAŠTINĖS.

Augant ir didinantis rusų Susiv. dūda ir jo raštinės reikalai. Ką pirmiausia atliksime? Vienas asmuo, dabar dirbantis kelias. Kad turėtų paskelbtumėm varžius kuopų raštinių prašoma atkreipti dėmesį sekantiems taisyklėms:

1) Rašant į Centro Raštine, klausiant informacijų, prašau paminėti adresą, siunčiant duokles, aplikacijas, etc., visuomet vartokite kiekvieną dieną atskira popieria, t. y. kiek atskirų reikalų, tiek atskirų popierių. Rašant keliatą dalykų ant vieno popiero, o ne suteikia neužaiš kelbūv ir dūnokai nekalavinę veikiai ne galima išpildyti.

2) Siunčiant duokles, mokančiųjų vardai reikia surašyti mokesčiams siųsti lapų ir sykiu su money orderiu siųsti pas išdėtinę (J. Stulgaitis, 140 S. Meade St., Wilkes Barre, Pa.) Jis priėmęs pinigų ir pasirašęs jam paskirtoje vietoje, siunčia į C. Raštine.

3) Siunčiant į organą kuopos susirinkimų pagarsinimą, reikia stengtis kad tas mus pasiektų ne vėliau antradienio rytą 9 val. Vėliau atėję apskelbtumėm nebus galima tą savaitę paskelbti. Kuopų susirinkimai yra skelbiami veltui ir kuopų raštiniškai yra prašomi apie tai atsime, nes skelbiant viešai susirinkimus, mes turime progą pasakyti prie Susiv. nepagrįdintiems kaimynams, kad ir jie galėtų atėiti ir prisirašyti.

4) Didelės aplikacijos, mokesčių siuntimo lapai, mokesčiams knygtelės ir konstitucijos yra spaudžiamos. Nariai malonės palaukti, kol šiu reikalavimus galėsime išpildyti.

5) Delei nepaprastos daugumos antsyk spūsių naujų adresų, tą pačią savaitę visiems negalime organo išsiųsti. Kai kurie gauna tik antrą savaitę po adresu priėjimo. Kada incisime į normalį stovį, tada visus laikus patenkimsime.

P. Mulevičius,
SLRKA. Rašt.

ATKISAUKIMAS Į KUOPAS IR NARIUS.

Nuo šios savaitės pradedo ėmimas Susv. Valstijų kariuomenėn užsiregistravusių vyrų. Daugelis lietuvių bus kariuomenėn pašauktai ir priimti. Svarbu žinoti, kiek lietuvių kariuomenėn bus pašauktas, dar svarbiau žinoti vardus ir pavardes ir skaitlių tų mūsų draugų, kurie sykiu su mumis glaudėsi prie garbingojo S. L. R. K. A. Tad prašytume kuopų raštinių, ar korrespondentų, ar šlap jau geradarių narių sužinoti ir mums pranešti, kiek, kur ir kokios kuopos nariai tapo S. Valstijų kariuomenėn pašauktais, padarant pašauktųjų sąrašą. Tokius narius, jų vardus ir pavardes paskelbsime "Garsas", kad pašauktųjų gimimė, draugai ir visuomenė apie jų narių likimą žinotų.

Redakcija.

SAKO, PRANCUZAI UZKARIAVIMU NORI.

Naujasai Vokietijos kanceleris, dr. Georg Michaelis, sušauktiems laikraščių reporteriams štai kokius dalykus atpasakojo.

Lloyd George, Anglijos premiero, paskutinės prakalbos parodė, kad Anglija nenori taikos, sutartimis užtvirtintos, bet po karės nori Vokietiją pavergti. To patvirtinimui galima paimti Sir E. Carson, Anglijos kalbinto narį, kuris išsitarė, kad su Vokietija tik tuomet tarības galima bus užvesti, kuomet vokiečių armijos už Rheino pasitrauks. Taip pat Bonar Law, kitas žymus Anglijos valdininkas, parlamente aprėiskė, kad jei Vokietija apie taiką kalbėti nori, pirma turi užkariautas žemes aplėisti.

Tos kalbos toliau siekia. Prancuzijos užkariavimo planai žinomi, sutartyje su Anglija ir Rusija, nes apie tai daug buvo spaudoje rašyta. Ikišiol tie užmetimai užginčyti nebuvo.

Vokietija turi priparodymus apie Prancuzijos užkariavimų norus, ypač iš kalbų slaptame Prancuzijos Atstovų Buto posėdyje. Paaiškinimo vietoje, kanceleris į Prancuzijos valdžią atkreipė kelius klausimus.

Klausiu, sakė jis, ar Prancuzijos valdžia gali užginčyti, kad ex-premieras Briand ir premieras Ribot prieš Rusijos revoliuciją darė užkariavimo sutartis su valdžia, kurią premieras Lloyd George apibūdino, kaip papirkta ir siaurą autokratiją?

Ar tiesa, kad Prancuzijos ambasadorius buvo valdžios ingaliotas pasirašyti po sutartim po derybų su Rusijos caru?

Rusijos užrubežinių reikalų ministeris, M. Troščenko, protestavo prieš Prancuzijos užkariavimo norus, kurie siekė net Syrijos, apreiškiant, kad Rusija nebėnorės daugiau kariauti, jei bus sužinota apie tokius Prancuzijos norus. Prancuzija siuntė Albert Thomas Rusijon daugiausia tuo tikslu, kad nugalėti tuos Troščenko gąsdinimus.

Ne vien Alzacijos ir Lotaringijos Prancuzija geidžia, bet taipogi ir provincijų iki Rheimi. Esą, viename slaptame posėdyje, premieras Ribot, nuo tiesioginio atsakymo išsisukti norėdamas, apreiškė, kad Prancuzijai reikalingos bufferinės valstijelės ir taipogi apskelbė, kad sutartyse su Italija pastarajai daug žemių pažadėta.

Daug dar kitokių apkaltinimų ir priparodymų kanceleris atpasakojo, užbaigdamas kalbą tuo, kad Vokietija veda apsigynimo karę. Kiek tuose jo privestuose išsitarimuose tiesos, sunku

Photo by American Press Association.

Į vietą išvažavusiojo į Prancuziją gen. Pershing, pietinio departamento komandieriaus, tapo nuskrirtas generolas James Parker. Jį čia ant paveikslu matome.

pasakyti. Tik tiek aišku, jog Vokietijos šnipų sistema gerai veikia, jei pasiekia net slapčiausius susirinkimus.

LENKŲ LEGIJONAI ATSIKAKO PRISIEGA SUDETI.

Daugiausia generolo Pilsudskio pastangomis vokiečių užimtoje Lenkijoje suorganizuota lenkų legijonai. Legijonai buvo sudaryti iš Vokietijos, Austrijos ir Rusijos lenkų. Generolas Pilsudski ir kiti lenkai norėję, kad tie lenkų legijonai būtų išimtinai lenkų žinyboje Vokiečių valdžia reikalavo, kad jie būtų Vokietijos prieštovė. Nesutikimai lyg to priežys, kad gen. Pilsudski taikėsi iš Lenkijos pabėgti. Jį Vokietijos valdžia areštavo. Kuomet gi vokiečiai norėjo lenkų legijonus Vokietijos ir Austrijos valdžioms ištikimybė prisigadinti, netik pavieni asmenys, bet istisi lenkų pulkai atsiskė prisiegti sudėti, reikalaudami gen. Pilsudskio paliosavimo.

Ką Vokietijos valdžia padarė su nepašlusiais lenkais, žinios apie tai nepasakos.

LONDONO NUOSTOLIAI.

Kaip vokiečių iš oro užpuolimų ir bombų mėnyms pasekmė, Londone gyventojų užmūsta 366 ir sužeista 1,092. Tie nuostoliai panešti nuo pat karės pradžios ir visuose ligšiol užpuolimuose. Kad tie nuostoliai nėra dideli, nurodoma į tai, kad per tą laiką dėl kasdieninių nelaimingų atsitikimų Londone užmūsta 2,412 asmenys ir 7,853 sužeista.

RUSIJOS PASIUNTI NYS VATIKANE.

Laikinoji Rusijos valdžia nutarė turėti prie Vatikano savo atstovą - pasiuntinį. Prie popiežiaus atstovą varda angli laikraščiai palydoda, be abejonės, iškraipėta. Anot jų atstovų nuskrirtas M. Lessakviki.

RUSŲ MOTERYS LAIMEJO MUSI.

Paskutiniamė Krevos apielinkėse mušyje pirmu kar tu dalyvavo moterys. Vienas korrespondentas apie tai paduoda štai kokias žinias.

Per bombų isartą plotą be baimės atakuojant, kuomet kareiviai vyrų aplėdo, Rusijos moterys - kareiviai pirmame mušyje suėmė 102 vokiečių nelaisvėn, du iš jų oficeriu.

Šimto tukstančių žmonių ir kareivių minia Poltavoje su kapeljonais ir vėliavomis susirinko, kad sutikti ten atvežtas sužeistas mušiuose moteris - kareivius. Vežant jas pakelėm prie stočių susigrūsdavo minios žmonių, kad prisizūrtų ir pasveikintų kovotojas iš "Mirties Legijono".

Žinios iš Dvinsko fronto prėdėjo garbės moterų Mirties Legijonui. Ten apat pirmesnius paskelbta dar vietos žiniomis nusėtuose sužeistų moterų imant ponį Buchariovą, batalijono vadą. Antroji vadovės rolė užėmė, p-lė Skryblova, nukentėjusi bombai sprogtant. Visos buvo Minskan nusiųstos laikinam gydymuisi ir vėliau bus Petrogradan nusiųstos.

Merginos ataka pradėjo nepaprastu smarkumu, šaudant laike atakos ir, jokios baimės neparodė. Jų pavyzdys sugėdo dvojojantius

kareivius - vyrus, kurie buvo bepradedę bėgti. Be abejonės, moterų - kareivių heroizmas nulėmė mušį rusų naudai.

Mergalių suimtieji nelaisvėn vokiečiai begalo stebėjosi ir spaudėsi, kuomet jie sužinojo lyti kareivių, kurie jų pozicijas užatakavo ir paveržė.

RUSŲ IR RUMUNŲ PASISEKIMAI.

Teutonų spaudžiamoms rusų armijoms Galicijoje, į pagelbą stojo rumunai. Iš Rumunijoje esančių rusų nemanė paspirti gavy, pradėjo ataką 18 mylių frontu. Ataka buvo paskminga. Vokiečių apsigynimo linijos tapo sutriuškintos ir pirmose mušiu dienose rumunai su rusais pasivarė 9 mylias pirmyn. Suimta suvirė 3,000 nelaisvių, atimta 180 kaulonių ir kitokios karinės medžiagos.

Vėlesnieji pranešimai rodo, kad prieš vokiečius užpuolamasai judėjimas Rumunijoje plečiasi ir vokiečiai su antrais vis atgal stumiami. Kad taip rusai Galicijoje nebut susidemoralizavę, o kaip pradėjo pirmyn varytis ir toliau taip but stumėsi, Rumunijoje pasisekimas but nemažą reikėmė turėjęs. Dabar bus tik lokalūs, nes nors rusai Galicijoje galutinai su situarkys, paskmingą užpuolamąjį judėjimą nepajėgs ten išvystyti, bent tuo tarpu. Be rusų pagelbos Galicijoje ir Bukovinoje, Rumunijoje užpuolamasai judėjimas greitai turės apsisotiti.

RUSAI PRADEDA SUSITVARKYTI.

Nors vokiečiai ir austrai Galicijoje vis atgal rusus dastumia, bet jau povaliai Rusai pradeda susitvarkyti ir smarkiai priešui kelį pastojia. Net iš Berlino pranešimai skelbia, kad vietomis, beveik visu frontu, rusai atkakliai gimasi ir pirmuzanga gėšiai trandoma. Pats Vokietijos kaizeris dabartiniais laikais randasi rytiniame fronte, kas rodo, kaip daug domos kreipia vokiečiai į rusų frontą.

Rusų armijose tvarka įvedama su pagelba aštrių priemonių. Armijų vadai, generolai turi neapribotą teisė nepaklusnuiosius bausiti, kaip jie ras feikalingesniu ir geresniu. Pereitos savaitės pranešimai skelbė, kad net visa viena nepaklusnų divizija buvo artilerijos pagelba vyriausybės įsakymu sušaudyta. Tokios aštrios priemonės iš vienos pusės, iš antros pusės daugelio supratimas, kad toks dalykų stovis Rusijai pažutim greisia, padarė tai, kad rusų armijose disciplina vėl įsigali. Tėvėia, visokie agitatoriai aštriai persekiojami, o agitacijai nėsant, tvarka viršy ima.

VOKIECIAI NENORI PALEISTI BELGIJOS.

Vokietijos spauda daug vietos pašvenčė išparodėjimams, kad Vokietija negali iš savo rankų paleisti Belgijos. Jie tvirtina, jei jie atsižadės Belgijos, toji pakliūs po Anglijos ir Prancuzijos intekme. Tad saugumo delei Vokietijai reikalinga Belgiją pasilaikyti.

PALIUSUOJA LENKUS.

Lenkams, kurie kovojo prieš rusus lenkų legijonuose ir tapo rusų nelaisvėn suminti, Rusijos valdžia suteiks pilną amnestiją ir nebus daugiau laikomi, kaip maistinkai, nors butų rusų pavaldiniais. Prūsų ir Austrų suimtieji lenkai nebus toliau persekiojami, bet bus laikomi lygiai su kitų viešpatijų pavaldiniais, kurios nėra Rusijos priešininkėmis. Jiems gražinama asmens ir nuosavybės teisės.

Tai paskinė Rusų laikinosios valdžios nuskrirtos komisijos darbo. Toji komisija, susidedanti iš lenkų, su A. R. Lednickiu priėskyje, veda tarybas su Rusijos valdžia, kad Lenkijos klausimą išrišus.

DINGO LENINAS.

Rusijoj tiek suirutės po revoliucijai sukėles kaltinamas Vokietijos naudai šnipavime, aršus ir kraštutinis socialistas, Nikolai Leninas, dingo, kaip kamparas. Rusijos valdžia nežino, kur jis dabar randasi ir jis Petrograde nebematoma. Per tai čia visokios paskalos, Viena iš tų paskalų rodo, kad N. Leninas jau Vokietijoj atsideres. Sumišimus pradėjęs, smuko Kronštadatan, iš ten per Suomiją pateko Švedijon; o iš ten Vokietijoj atsiderė, kurios interesus taip uoliai tarnavo.

RUSIJOS BETVARKĖ - VOKIEČIŲ DARBAS.

Pietinių Rusijos armijų žinyba paskelbė, kad pastarieji Rusijoje sumišimai buvo vokiečių darbas. Sprendžiama iš to, kad vienas nelaisvėn suimtas vokiečių oficerius štai ką apreiškė: "Jus pamatysit, kad jus kariuomenė bėgs, kaip ateis tam laikas, o mes liuosai galėsime jus vytis". Vėlesnieji nuotikiai jo pasakymą patvirtino.

Del nežinomų priežasčių prasidėjusios Petrograde riaušės pasiekė frontų Galicijoje ir nė iš šio, nė iš to rusų kareiviai atgal bėgti pasileido. Esą, aiškus čia vokiečių suokalbio darbas ir paleista agitacija.

PRAŠO AMERIKOS KARIUOMENES.

Rusijos komisija į Susv. Valstijas, dabar San Francisco apsilankiusi, ten išreiškė norą, kad Susv. Valstijos Rusijon nusiųstų bent 100,000 kariuomenės. Tą nuomonę išreiškė generolas M. Jaskovici. Jis tvirtina, jei Amerika Rusijon tiek kariuomenės nusiųstų, ji būtų kaipo branduolis, apie kurį susidarytų visas rusų kariuomenės milijonas. Tokių jėgą vokiečiai benatant pajustų ir karė greičiau užbaigtu butų.

DAUGIAU SUV. VALSTIJŲ KARIUOMENĖS EUROPON.

Pereitą savaitę Prancuzijoje buvo išsodinta daugiau Ameriko kariuomenės. Kaip pirmoji, taip ir antroji kelionė Prancuzijon pavyko ir buvo laimingai atlikta. Išsodinta kariuomenė tuojaus nukliavo į tam tyčia prirengtus lagerius, kur galutinai prie kovos su vokiečiais prisirengs.

VOKIECIAI VIS NEPASEKMINGAI ATAKUOJA.

Su nepaprastu atkaklumu vokiečiai tebeatakuoja prancuzų pozicijas Aisne apielinkėse. Kiek jie atakų nedarė, vis be pasisekimo. Daugelį tukstančių jau tose atakose prarado, bet visvien nepaliauja. Kas per priežastis tokio užsispyrimo, negalima suprasti. Nebent tomis atakomis mano prancuzus taip įvarginti, kad tie vėliau nepajėgtų jų pačių užatakuoti. O kad vakariniame fronte rengiama vokiečiams smugis, aišku iš keleto dalykų.

Nuo pat jurių pakraščio visu angliu frontu čia smarkiausiu artilerijos mušiais. Milijonai šovinių leidžiami į vokiečių pozicijas. Neapsileidžia ir vokiečiai. Tuo tarpu pėstininkai netyčiomis vis dažniau vokiečių apklaus aplank. Tokios netyčiomis smulkesnės atakos, neminint artilerijos šaudymo, visados yra sekamos didelio užpuolimo. Smulkesniomis atakomis, suimant nelaisvėn priešininkus ir apžiūrint pozicijas, istiriama, kaip priešas tvirtas yra. Attradus jų susilpnėjusius, prasiideda didelis užpuolimas. Tat greitu laiku Belgijoje ir Prancuzijoje galima didelių mušiu, susikirtimų laukti.

MAZESNI MUSIAI IR ITALIJOS FRONTE.

Kaip Prancuzijoje, taip ir Italijoje seka mažesnės atakos. Gal but, kad prancuzai, angliai ir italai sykiu užpuolimą pradės. Kituose karės frontuose atmainų nebuvo.

Korespondencijos

ST. LOUIS, MO.

S. L. R. K. A. 82 kuopa auga.

Liepos 15 d. š. m. buvo pusmetinis S. L. R. K. A. 82 kuopos susirinkimas. Susirinkimas buvo šauktas per atvirą būdą, todėl visi nariai ir atsilankė. Kadangi iki šiol kuopos nariai buvo nevisi pilni, todėl ir kuopos reikalus vedė tik vienas žmogus, kuriam buvo labai sunku viską tinkamai atlikti. Per šį susirinkimą tapo išrinkta pilna valdyba iš šių asmenų: pirmin. — Alfonsoas Urbanas, protokolų rašt. — Kaz. Vuosaitis, finansų rašt. liko tas pats — Jonas Bartninkas, vice - pirm. — A. Zivaitis, išdininke — Marijona Labanauskaitė.

Tikimasi, kad nauja valdyba daug pasidarbuos dėl šios kuopos išauginimo. Buvo ir nutarimų. Nutarta rudenyje surengti balių su programom. Taipgi nutarta pareikalauti, kad "Garso" administracija siuntintų visiems nariams organą.

Ta dieną prie kuopos prisirašė du nauji nariai: Augustinas Kazukaitis ir Domininkas Širkus. Mėnesinės mokesčiai tą dieną pribuvo \$20.38, įstojimo — 6 dol., viso labo — \$26.38. Susirinkimai laikomi bažnytinėje salėje.

Protokolų raštin.,
Kaz. Vuosaitis.
2209 Warren St.,

W. FITCHBURG, MASS.

Susiv. I. R. K. A. kuopos

piknikas ir susirinkimas.

Vietinė S. L. R. K. A. 182 kuopa liepos 22 dieną turėjo pikniką. Piknikas buvo blaivus. Žmonių prisirinko gan gražus būrelis. Jis gražiai linksminosi, vaišindamasis "sode", "ice cream'u", nes buvo karštoka. Kuopa savieoms reikalams pelnijo kelius dolerius, kas jai ant gerų išeis.

Kuopa turės mėnesinį susirinkimą rugpjūčio 12 d., 2 val. po pietų, 6 Baltic Lane. Visi nariai privalo būti, nes bus gan svarbių reikalų aptarti. Pavaryti ir agitaciją reikėtų, kad kuopa per šį susirinkimą narių gautų.

A. Steponavičius.

CLEVELAND, OHIO.

"Vienybės Lietuvininkų" 25 num. tilpo iš Clevelando p. F. Baranausko korespondencija, kurioje F. Baranauskas apsilenkė su tiesa, sakydamas, kad Cl. Liet. Teatrališko choro draugija neatlieka vėlykinės išpažinties.

Tas yra netiesa. Cl. L. Teatrališko choro draugija nors ir turi svietišką vardą, bet yra sutverta pagal šv. R. Katalikiškąją tikybą ir yra lygiai kontroliuojama, kaip ir kiekviena kita katalikiška draugija.

Cl. L. T. choro valdyba:
Pirm. V. Kiveris.
Rašt. Pranas Kazlauskas.

BUCKLAND, CONN.

Pavyzdingos vestuvės.

Liepos 23 dieną gražiam kaimelyje Buckland, pas L. ir R. Meleskus buvo jų gi-

minaitės, Jievos Poškiufės, su Pranu Skricku vestuvės. Jaunavedžiai, jų giminės ir taip parinktesnieji svečiai, besilinksmindami nepamiršo ir savo tėvynės - Lietuvos reikalų. Vienas jų svečių, p. Juškelis, padarė įnešimą, kad parinkti aukų vargštaičiai tėvynei, ponia-gi Melnikienė, žymi šv. Manchesterio veikėja, karštais žodžiais paragino susirinkimą, išdėstydamą Lietuvos vargus ir nelaimes. Aukų surinkta \$18.25. Išsiusta per Tautos Fondą.

Ten buvęs.

Aukavusiųjų vardai:

Pr. ir Jieva Skrickai	1.00
V. Meleška	1.00
V. Miliūtė	1.00
V. Poška	1.00
K. Mešeika	1.00
Pr. Poška	1.00
M. Žvalionis	1.00
J. Gelbuta	1.00
J. Vazonis	1.00
M. Južiukienė	1.00
J. Juškelis	1.00
J. Kuodis	.50
P. Jasionis	.50
J. Petrėtis	.50
B. Sadonis	.50
M. Šalkauskis	.50
M. Aukštakalnis	.50
A. Kleiza	.50
B. Žarockis	.50
A. Melnikienė	.50
R. Meleškienė	.50
G. Miliūtė	.50
V. Ambrulevičius	.25
R. Mačiūta	.25
O. Meleškiūtė	.25
Viso labo	\$18.25

WORCESTER, MASS.

Moteryų Sąjungos Piknikas.

Liepos 22 d. buvo L. R. K. Mot. S. 5-tos kuopos didelis piknikas ant ant p. Lukšio uokės, Stoneville. Vieta buvo labai graži, palei vandenį ir netoli nuo gatvės.

Išspradžios žmonės pasitenkino būti po dviem šimtais, tačiau užuolais, bet kaip pradėjo daugiau rinktis, tuo met savininkas pavėlino žaisti po pievą, kurioje buvo naujai nupjautas šienas. Po ra vaikių akies mirksniu su tvarkė šieną, ir tuomet visi pradėjo žaisti.

Snaugu buvo žaisti po tą pievą, kur taip maloniai kvepėjo šienas.

Nustojus žaisti, keli choristai padainavo, kad net aidas atsimušė į apsupančią girią.

Žmonių susirinko dideliai, tarp kurių buvo žymesnieji asmenys: kun. Čapliskas ir svečias kler. Kavaliauskas iš Westfield, Mass.

Vienas papiektinas dalykas, kuris jau ne pirmą kartą atsikartoja. Atsiranda tokių asmenų, kurie negana kad vaikų leidžia, bet patys padeda daryti blėdį, skindami jaunus obuolius ir tt. Nemažonus tai apsirikiškimas.

Vyčiai su žaidimais ir skaitlingumu išreiškė prijauntimą Moteryų Sąjungai.

Žodžiu sakant, viskas buvo kopuikniausia, nes ka daro Mo.eryų Sąjunga, visuomet turi pasisekimą.

Kandidatė į Sąjungą.

WESTFIELD, MASS.

Nedėdienyje, rugpjūčio 5 dieną, š. m., vietinė lietuvių parajija rengiasi prie

Kad paskatinti Amerikoj anglų ir Anglijos armijas rekrutavimą, Kanados valdžia Amerikon atsiantę škotų kompaniją. Jų išviso atsiantė 200. Tautiškais škotų rubais pasirėdė, matome juos Amerikos miesto gatve maršuojant.

didelės iškilmės, būtent, trečia valanda po pietų atsibus iškilmingas naujosios bažnyčios kampinio akmens pašventinimas. Iškilmėje dalyvaus daug tvasiškių, draugijų ir šiaip žmonių. Geistina butų, kad lietuviai iš aplinkinių pasimaudytų praoga, atsilankytų Westfieldan ir tas iškilmes ir taip padaugintų lietuvių skaitlių dalyvaujančių kampinio akmens pašventinime.

K. K. V.

ATSISAUKIMAS Į ARGENTINOS LIETUVIUS.

Broliai ir sesutės: žvelgdami į platų pasaulį, matome, didelį įvairumą ir nepaprastą judėjimą. Neatsivėlgiant ir dabartinę Europos suirutę, pastebėjime žmonių atgimimą — nes galtingieji jau pradeda drebėti prieš silpnus, tai yra ženklas, kad jau artinasi valanda, kuomet visos tautos stosis liuosos ir pradės visiems ligiai žibėti senai laukiamoji laisvės žvaigždutė.

Taigi artinas valanda, kad ir mes galėsime savo tėvyškį laisvą atsidusėti ir prisidėti savo balsu prie geresnio tvarkos nustatymo. Dabar belieka tikėti organizuotis ir šviestis, kad reikalui prisėjus galėtumėm atskirti blogą nuo gero arba gero nuo blogo, ir kad negalėtų daugiau mus darbininkų suvedžioti visokie išnaudotojai ir klaidintojai. Pažvelgkime į kitas šalis. Ten lietuviai-katalikai senai jau susiorganizavę lavinasi sekdami apšvieta iš doro, pamokinauio turinio knygų ir rimtų tikrą apšvietę skėdžiančių laikraščių. Kitaip sakant: tėjima kaip veidrody žmonių judėjimą, nes spaudoje atspindi visi, geri ir blogi darbai.

Bet kaip gaila, kad mes nesame susipažinę ir nepažįstame patys savęs. Budami dvasioje katalikais, nedrįstame viešai prisipažinti, kad jais esame. Girdėdami ir matydami socialistų laikraščiuose visokius nebutus daiktus, ir begėdiškas melagystes, bijome ištarti, kad tai netiesa, nes nežinome ką veikia katalikai. Neskaitydami katalikiškų laikraščių, nežinome — nežinome ne jų darbu. Tačiau žvelgdami į Lietuvos, Amerikos ir Anglijos lietuvių judėjimą, matome katalikų nuveiktus didžiausius darbus, visuomenės ir tėvynės labui. Taip-gi katalikai savo veiklumu ir pasižventimu nemažai prisidėję prie pagerinimo darbininkų buvio už pačius mūsų „rėksnius“ socialistus. Socialistų veidmainingi sukavimai, prisidėngus darbininkų „užtarytojų“ vardu, ne viena jau suklaidino mūsų brolių lietuvių, bei sesute lietuvių. Bet dabartiniai laikai nutraukė kaukę nuo socialistų veidų ir matome juos vi-

same nuogume. Pažvelgkime į Portugaliją ir Meksiką! O pamatysime jų gerus darbus. Pažvelgkime į dabartinę karę ir į Vokietijos socialistus — pamatysime jų tarptautiškumą! Pažvelgkime į Rusijos revoliuciją ir pamatysime socialistų brolybę, meilę ir lygybę.

Nes tenai žmonėms nuvertus carų nuo sosto, sublizgėjo šviestis salutės laisvi spinduliai. Rodos nieko daugiau neturiko — tikta džiaugtis ir naudotis įskovta laisve. Bet socialistai tuomet nepasitenkino. Jie netame laisvę supranta. Jie vėliaus išskėlė raudona skudurą (vėliavą) ir pradėjo brolydystę.

Pagaliaus pažvelgkime ir į mūsų visų kraštų lietuviškus socialistus ir pamatysime didelį doriską supytumą. Na, kad ir intume pavyzdė iš Argentiničių jų paskutinių metų nuveiktų darbų. O jei kas klausytų mūsų, ką jie gero ir naudingo nuveikė, norom-nenorom turėtum atsakyti, kad nieko jie gero nuveikė. Bet darbai kuriomis savo ypatingomis nemažai atneša visuomenės piktą. Ypač jau yra žymus Lietuvos šelpimo darbo trukdytojai.

Todėl mes, broliai ir sesutės, turime suprasti, kas per vienį tie darbininkų prieštai, tie mūsų apšvietėliai socialistai. Jie ant kiekvieno žingsnio stengiasi mums suklaidinti ir išnaudoti. Net dabartiniame laike, kuomet tukstantai mūsų brolių Lietuvoje kenčia badą ir šaltį iš priešasties nelėmto likimo baisaus karės metu, mūsų-gi geradariai socialistai užmiršta taisybaisenybes, ramia sąžine giria visokias revoliucijas ir jų patėmimui prašo iš mūsų aukų. Argi galime mes tam pritariti? Ne, niekad.

Mes katalikai neprivalome tam pritariti, ne savais centais brolydystę renti. Gana jau ir be to kraujo praliejimo.

Todėl, kad užbėgus tam už akių ir užkirtus kelį melagystės apaštalamis mes žemiaus pasirašiusieji atsisaukiame į visus lietuvius ir lietuviutes, kviesdami stoti į kovą prieš visokius žmonių suvadžiotuos ir mūsų brangiausio tikėjimo niekintojus bei groivikus. O kad pasekmingai kovą laimėjus turime steigti atskira **KATALIKIŠKĄ APSVIETOS DRUGIJĄ**, idant galėtume šviestis ir lavintis **Krikščionių Demokratų** pakraipoje.

Turime viltį, kad gerbiamieji paremsite mūsų užmanyta darbą, nes jau atėjo laikas ir mums pasirodyti viešai kuo esame. O kad tai atsiekti, turime sueiti į vienybę ir tikėti geroje sutartyje, galėsime pasekmingai šviestis ir žengti pirmyn.

J. Totilas,
A. Norušis,
I. Andriukaitis,
P. Aukštikalnis,

V. Lukšis,
K. Grišonas,
P. Varnas,
A. Totilas,
P. Makauskas,
I. Padvalskis,
S. Drotvinas,
P. Lostis.

Kun. S. Struckus.

Skaitymas.

"The Scranton Times", liepos 6, 1917, pagarsino labai indomų straipsnį: "Lithuanian and Lithuanians", by Rev. A. Zychowicz. Kartoti jį čielai užimtų daug vietos. Užteks pamintėti riebiausius jo sakinius, o skaitytojas lengvai supras visą jo drasą.

Visų pirmu pažymėt reiki, joger kun. A. Zychowicz užima pirmą suolą Scrantono dijecezijos lenkų kunigų tarpe. O ir kairurie lietuvių kunigai labai didžiai miūnėtaji kuniga gerba. Dabargi... išlenda yla iš maisto... Kas pirmiau apie jį abejojo, dabar aiškiausiai pamatė, joger kun. A. Zychowicz nėra jokiu mūsų biūnoliu, o tik atkaklausiu priešu. Tik paklauskime, ką jis amerikonomams apie mus porina!

"Lietuva, tai ne ethnologinis, o tik politikinis terminas".

Kitaip sakant, jis Lietuvos egzistavimą absoliutiškai ignoruoja.

"Lietuviai sudaro vos vieną trečdalį Lietuvos gyventojų."

Kokis tasai kun. A. Zychowicz "gilus" ethnologas, o dar "gilesnis" logikas! Vienur Lietuvą visiškai ignoruoja, kitur ją pripažįsta, net ir jos tautiečių skaitlių paduoda. Pagal jo nuovoka, graikai, serbai, bulgarai, rumunai ir pagaliaus lietuvių turėtų trauktis Lenkijai iš kelio vien delto, kad jų tautiečių skaitlinės nėra taip plačios, kaip lenkų. Vadinasi, jei kun. A. Zychowicz būtų visagaliu, štai ką jis padarytų: išdžiovintų ežeras, o paliktų tik okeanus, užversytų šaltinius, o leisty tik upėms tekėti: nublokštų žvaigždes, o paliktų tik saule; išbadytų visus mažus žmones, o paliktų tik milžinus. Kasžin, kur jis padėtų savo fanatišką galvą? Juk masko

liai, vokiečiai taip pat garsinasi pasaulini apie Lenkiją. Ar-gi Tamistai, kun. A. Zychowicz, tai malonumai buvo? Tamista kalbi griežtai priešingai savo tautos interesui. Jei didesnės tautos būtų buvę tokios žiaurios, kaip Tamista, tai Lenkijos ir kaulai jau senai būtų apipuvę. Antra, žinoki Tamista ir tai, jogei mažos tautos kurioms savo neapykantos nesigėdi parodyti, daugiau prisidės prie Lenkijos atgavimimo, negu didžiulės tautos, priešais kurias taip žemai neprotinę savo galvą lenki. Nekaisk puodo vorerei dar šakoše esant. Turėk nors biskį kantrybės. Visų pirmu, lauk, kas išeis su Lenkija, o tik paskui bliauki apie Lietuvą. Kolei kas bus, Lietuva neprašo, kad Lenkija ją nešiotų. Lietuva šimtą kartų laimingesnė buvo Lenkijos nepažinodama.

"Vilniuje pirm karės buvo 150.000 gyventojų, iš jų vos 3.400 lietuvių".

Žinoma, šiūomi kun. A. Zychowicz grasina lietuviams jų sostinėn koją kelti. Lai autorini galvos kvaitu Vilnius nesuka. Lietuviai geriausia žino, jogei lenkai prisiriję lietuviškų skilaudžių ir prisiputę jų mūdas, pirmiausia Lietuvą už gerkles — nutvėrė — sulenkino Vilnių Tai niekis. Lenkai jį sulenkino, o lietuviai atgal jį sulietuvins. Motina prie savo vaiko pirmutinę teisę turi. Ką Lietuva padarys su Vilniumi, dalykas jos, o ne kun. A. Zychowicz.

"Yra arti vieno milijono lenkų Lietuvoje. Jie kalba lenkiškai ir jie savo kalbos neapleis".

Tiegi kun. A. Zychowicz "lenkai" yra tokie "lenkai"

kaip kun. A. Zychowicz anglas. Tačiau, Dieve jiems padėk. Lietuviai niekam lenkiškai kalbėti neuzydė. Jie tik reikalauja, kad Lietuva lietuviams būtų.

"Kad parodyti dar kartą, kaip mažai lietuviška buvo Lietuva, užteks paminėti, jogei Lietuvos statutai buvo rašomi ne lietuviškai, o tik maskoliškai."

Ir kodelgi kun. A. Zychowicz amerikonomams nepasako, jogei Lenkijos statutai buvo rašomi ne lenkiškai, o tik lotiniškai!

"Užbaigdamas dar pasakyti noriu, kad Lietuva vienybėje su Lenkija išvengė išnaikinimo, o pasiekė va karinę civilizaciją ir krikščioniją".

Pataikė tik kulka tvoron. Ir kaipgi lenkai galėjo civilizuoti lietuvius, patys pusiau laukiniai budami? Lietuviai lenkus daugiau civilizavo, negu lenkai lietuvius. Atink iš Lenkijos istorijos lietuvius, o turėsi vos žiobčiojaučią, it žasuką, mažai kam tikslia Lenkija. Užteks paminėti triukšmingas vestuves, krikštynas, o net ir sermenis, kurios ir po šiai dienai mūsų gyvenimą graužia; pri dėk dabartinius nezaležnikus, ot, kas ir visa lenkų civilizacija, kurią jie Lietuvon atnešė. O kiek krikščioniškumo lenkai lietuviams davė tai geriausiai liudija lietuviška liaudis, kuri vos nustoję kartojusi "sidzi na pšenici".

Reikia pagirti kun. A. Zychowicz už tai, kad jis parodė daugiau drąsos už kitus savo "rodakus" ir, ot, čionės atskleidė visus lenkų plenus ir art toliaus Lietuvą už nosies vadžioti. Ačiū jam už tai. Jų intrigas žino-

Trecioji Lietuvių Diena

Lake Side (E. Mahanoy Junction, Pa.)

Rugpjūčio 15 d.

RENGIA SCHUILKILLO IR NORTHUMBERLANDO

LIETUVIŲ KOLONIJOS.

Nukentėjusiems nuo karės lietuviams sušelpiti.

Prasidės 11 val. iškilningomis šv. mišiomis ir pamokslu tame pačiame parke. Bus lošiami įvairūs žaslai. 5 val. po pietų koncertas, kuriame dalyvaus Mahanojaus ir aplinkinių kolonijų žymesnieji chorai. Kalbės garsūs lietuvių ir anglų kalbėtojai. Šokiai prasidės tuoj po pietų ir tęsis iki vėlam vakarui.

Puiki gauta! Didelis ežeras pasivažinėti ir išsimaudyti. Sveikas tyras oras! Specialiai traukiniai ten ir atgal.

Atvykite netik artimesnieji, bet ir iš toliau.

L. D. KOMITETAS.

dami, vargiai josna pateksime. Kaip nebū, kun. A. Zychowicz kalba laikydams ranka ant Lenkijos krutinės. Neapsigaukime. Laikas ruošties dabar. Su maskoliais, vokiečiais, angliais apsidirbsime lengvai. Bet ka darysime su lenkais? Jie mūsų kunai taip įsidedė, kad be skaudžios operacijos mes jų neatsikratysime. Ar iš savo pusės patariu kiekvienam lietuviai skaityti literatūrą,

kuri šį klausimą gyvildena. "Lietuvių - Lenkų Unija", kaip sykis šiaur reikalui visai pilnai atsako. Tie sąnariai, kurie paskiaus Sa-syvinijimui prisiraše ir šios brangios knygos dar negavo, lai greičiau lai kreipiasi prie knopos raštininko. Jo pareiga yra visiems, dar negavusiems, suteikti. Ją veltai galima gauti Sus. L. R. K. A. Knygyne. Rašykite greičiau.

IDĖJA IR PRAKTIKA.

Turiu omenyje atsibavusius šiais metais seimais. L. R. K. Mot. Sąjungos, L. D. S. ir A. L. P. B. Sus. Tostrys organizacijos, nors viena nuo kitos daugel kumoni skiriasi, bet jų bendras tikslas vienas ir tas pats — pagerinimas gyvenimo sąlygų lietuvių tarpe, padidinti mas gerbuvio seimynose ir žmonių, kėlimas darbininkų ir darbininkų susipratimo. Todeli mums ir svarbu yra bent trumpai susipažinti su jų organizacijų seimais. Seimas yra organizacijos padarai, kuri išveda ir gerina ir blogiasias organizacijos puses. Iš to paprastai galima šio to pasimokyti.

L. R. K. Mot. Sąjungos seimas įvyko Pittsburgh Pa. Tai buvo trečias iš eilės tos organizacijos seimas.

Jau iškalno žinota, kad moterų veikėjos buvo pasidalinusios į du priešingus lageriu. Vienos viską rėmė ant pasitikėjimo ir užtikėjimo visais ir visukam. Antros gi, kaip tik priešingai. Tos reikalavo, kad viskas ir visuomet ir visur būtų aiškiai, kaip ant delno, kad viskas stovėtų parašyta juodu ant balto, kad nori, ar nenori, o turi jukėti, turėdamaš knygas, bylas ir dokumentus rankose.

Tas lengva yra pasakyti, bet gyvenime ne visuomet taip yra. Ir Moterų Sąjungos iš pat pradžių per daug buvo pasitikėta pasišventimui kaip kurių asmenų. O iš to kilo kaip kurie neaiškumai vedime knygų ir atskaitų.

Jau pernykščiame seime buvo gan aštrių ginčų ir net užsipuolimų, buk buvusi centre nepergeriausia tvarka, bet nusileidus vienoms ir kitoms vėl viskas pasiliko po senovei. Per šiuos metus organizacijoje jautėsi kokšiai tai nereikalingas, negeistinas raugas. Visos ir visi laukė seimo ir tikėjosi, kad tas viskas seimui pavyks prašalinti.

Važiavo delegatės pasiryžusios "žut - but", o sąjungos reikalus, sutvarkyti taip, kaip reikia.

Vyrai nevisuomet savo reikalus svarsto šaltai ir isikarsčiuoja, o moterys dar labiau ir tą pusę yra linkusios, delto seime ir iškilo aštrių ginčų ir užsipuolimų vienu ant kitų.

Pasikarsčiuoja delegatės išsikarsčiuoja, vienas - kitas nevisai malonus žodelis praskambėjo. Bet seimas sąjungos vidujinius reikalus sutvarkė kaip reikiant ir Centro knygas pavedė naujai užvesti palei geriausias sistema asmenims gerai tą dalyką žinantiesiems — žinovams, specialistams. Galima tikėtis, kad moterų seimas buvo paskutinis su užsipuolimais ir isikarsčiuojimais, kad ateityje to daugiau nebus. Ta spėjau pasirodymas tuomi faktai, kad jau šis seimas prašalino tą šaltinį, iš kurio tasai negeistinas raugas kildavo.

Nors operacija ir skaudidi išėjo, bet savo tikslo atsiekė ir su tuomi mūsų moterų sąjunga vien tik pasveikinti tegalima, linkinti ir toliaus toje linkmėje nuosekliai darbuotis, visas kliūtis trūskinant ir laužant, kaip šiandus.

Indomu buvo sužinoti, ka moterų padarys su savo laikraščiu "Moterų Dirva". Buvo visokių paskatų. Bet pasirodo, kad įsai gyvuojama gerai, kad moterų yra mėgiamas ir mylimas ir kad seimas nusprendė jį leisti ir toliaus, ir dar net padidinti. Bravo mūsų seselės, jeigu ir toliaus taip uoliai pasidarbūs, tai neabejojame, kad laisvoje Lietuvoje turės lygų balsą su vyrais visame kame, nes bus prie to pilnai priaugusiųs.

Bet visgi pageidaujama, kad kita metų seime mūsų seselės šalčiau dalykus svarstyti, o tas joms išeity ant didesnes pagarbos, ir tas parodytu, kad jau mūsų moterų kija ir brėsta.

L. D. S. seimas įvyko Newark, N. J., ir buvo vienu iš rimčiausių seimų. Viskas svarstyta šaltai, be isikarsčiuojimų ir nuodugnai.

Prie palaikymo gero uopo delegatuose svarbiusiu prisidėjo gera tvarka Cent-

Photo by American Press Association. Raudonajam Amerikos Kryžiui aukos visokiais būdais renkamos. Ant paveikslėlio matome vieną moterį turtuolę, užsiėmusią "balionų" pardavinėjimu Raudonojo Kryžiaus naudai.

ro raštinėje ir pavyzdingas aiškumas knygoje ir visose atskaitose.

Žinoma, kur viskas tvarkoje, tenai nėra kam ir už ką karsčiuotis.

Pasirodo, kad L. D. S. puikiai gyvuoja ir indomu dalykas: visos spautuvės dejuoja, kad laikraščiu leidimas jas prie bankruto varo, o L. D. S. organas "Darbininkas" nebankrutija, bet dar šioji tokį pelną duoda. Matyti, kad biznio reikalai sumaniai ir teisingai yra vedami.

Darbininkų seime daugiau domos atkreipta į būdus platinimo katalikiškos spaudos ir į organizavimą darbininkų ir amatnikų grįžimui į Lietuvą, pasibaičius karui.

Seimas visais atžvyniais pavyko gerai.

Newark, N. J., atsibuvo taip pat ir P. Blaivinkų seimas.

To seimo taip pat daug gerų sumanymų persvarstyta, daug ko gero nuveikta. Labiausia karsčiuotasi apie organą "Tautos Rytą", nes laikurį iš Waterburio apiešinkės buvo paduoti inėsimai, kad blaivinkų organu liktu Waterburio "Sveisa". Bet galutinai nubalsuota, kad liktusi organu "Tautos Rytas".

Atsiskaičius "T. R." redaguoti kun. J. Jakaičiui, seimas išrinko redaktoriumi p. Navičką.

Suomi kartu apie seimams tik tiek, ateityje prie progos plačiau paaiškinti apie seimų nutarimus. F. V.

Teisybės delei

Gerbiamaoji Redakcija:— Meldžiu neatsakyti pa talpinti įūsų gerb. laikraštyje šį mano laišku.

Atsė man pačtorius popieros gabala. Pasirodė, kad tai buta "Tėvynės" N. 27. Nabagė sulandytą, sutrintą. Na, manau, turbūt p. redaktorius vėl sugalvojo kokius užsipuolimus. Mat šiaip "Tėvynė" man neatina ir tik koks nepaprastas atsirikimas galėjo čia ją atvyti. Ir ištikro nepaprastas, nes "peržvalgos" skyriuje "Tėvynės" redaktorius patalpines šmeižta. Į visus pirmesnius šmeižimus ir užsipuolimus, kuriais pasižymi "Tėvynės" redaktorius, neatkreipiau domos bet šio tarpu negalima nutylėti, ypač, kad užgaunama katalikų visuomenė.

"Tėvynės" redaktorius rašo, kad buk koks lietuvis Washingtone įskundes "centraliniame komitete" Teisių Departamentui (Department of Justice) ir buk del to buve padaryta revizija tame banke, kur sudėti "centralinio komiteto" pinigai.

"Skundikū" "T." redaktorius suteika niekšo titula. Nors to "skundiko" neįvardija, bet visiems aišku, į ka įsai taiko.

Teisybės delei, nuėjau Teisių Departamentan, kad sužinojus, ar ištikro buvo daroma revizija "centraliniame komitete" ir ar buvo kokie skundai, kurie butų tą išsauke. Pasirodo, kad niekad nedaryta jokių revizijų, jokiam lietuvių komitete ir jokių skundų ant "centralinio komiteto" nebuve. Paaiškinau Teisių Departamentui kame dalykas, kad per spaudą primetama nfan bian ri donuciacija; sakau, turėjo buti kas nors daroma, nes nesinori manyti, kad tai būtų prasimanymas. Vienas iš advokatų, esančių Teisių Departamente, patarė man pasinaudoti piliečio teisėmis ir teismo keliu priversti šmeižika paiparodyti.

Gerai išsikalbėjus, užklausė mane, ar šis menamas komitetas neturėjo ka nors bendro su Raudonoju Kryžiumi. Žinoma, su smulkmenomis išaiškinau, kas tas "e. k." bendro turėjo su Raudonoju Kryžiumi. Dabar, esą, aišku. Teisių Departamentas nepersenai da-

res revizija visose draugijoje ir komitetuose, kurie ka nors bendra turėjo arba turi su Raudonoju Kryžiumi, tai girdi, galėjo ir tame "centraliniame komitete" ka nors panašaus padaryti.

Visgi aiškumo ir teisybės delei, aš rekalauju, kad "Tėvynės" redaktorius paiparodytu, kas ir kada skudė "Centralinį Komitetą" Teisių Departamentui Washingtone. Jei to nepadarys, tai netik kad ponas "Tėvynės" redaktorius turės sau pasilaikyti ana "titulą", bet dar aš busiu priverstas legaliu keliu pareikalauti paiparodymo jo užmetinėjimų teisingumo.

Bielskis.

KARĖ IR BULGARIJA.

Pasaulyje įsigyveno nuomonė, kad Bulgarija karėn prieš serbus, ju geradarius rusus ir visus tarkininkus pastumėjo Bulgarijos caras Ferdinandas, vokiškosios kilmės ir teutonų simpatizatorius. Tą nuomonę užginčija Belgrado universiteto profesorius, Voislav M. Jovanović, darabiniame laike Washingtone gyvenantis. New York Times straipsnyje jis paduoda štai kokius išvadžiojimus:

1) Bulgarija prie Centralių Valstijų prisidėjo 1915 m., spalio mėnesyje. Jos nuosprendis užpulti Serbiją nebuvo skubi, del perdidelio užsikarsčiavimo, kurį ji vėliau apgalvestanti galėtu. Užpuolimas buvo planuojamas per visą penkiolika mėnesių pirm negu ji ištikrųjų tai padarė. Bulgarijos prasižen-gimas buvo apgalvotas.

2) Nevisai tiesa, kad Bulgarija užpuolė Serbiją tikslu "palinosuoti" jos brolius Makedonijus. Jų galutinai siekiu buvo sutriusinti Serbiją, kad vėliaus įsteigtas galinga Bulgarijos carata, kuris tarp trijų jurių viešpatautų. Kuomet Bulgarija dar neutralė buvo, Serbiją parodė gerus norus, pasinyl-dama draugiškai išrešti dis-

putuojamūs klausimus. - Balandžio mėn., 1915 m., Prancuzijos, Rusijos ir Anglijos patariama, Serbija sutiko Bulgarijai užleisti didele Makedonijos dali, dargi su Monasteryium. Bulgarijos valdžia atsakė tartis apie Serbijos pasiulijimą.

3) Nuo pat karės pradžios Bulgarijos parlamentas reguliariai posėdžius laikė. Jis balsavo už visus paškolos, valdžios prašomas. Visos politiškos partijos, be išėmimo, imant dargi ortodoksaliiu socialistais, buvo istikimi Radoslavovui.

4) Bulgarijos socialistai buvo ir tebėra tiesioginėje caro Ferdinando tarnyboje. Jų delegatai, važiuojantieji i Stockholmio socialistų konferencija, pirm negu Bulgarija apleido, gavo įsakymus nuo ministerių, Sofijos laikraštis, Balkaniska Pošta, balandžio 25 d. laidoje paskelbė: "Janko Sakazos, socialistų partijos vadovs, per dvi valandį tarėsi su pirmauju ministriu Radoslavovu, pirma, negu Stockholmian išvažiavo." Tas pats laikraštis gegužio 8 dieną pažymėjo, kad "pirmasis ministeris Radoslavovas ir apšvietos ministeris M. Pešev, kalbėjosi vakar su antra Bulgarijos socialistų grupe, važiuojančia Stockholmian."

5) Kas lytisi santikių valdiškųjų Bulgarijos socialistų ir jų Berliu draugu, geriausia pasako Narod, oficialis Bulgarijos socialistų partijos organas. Gegužio 12 d. laidoje jis pažymi, kad jų delegacija Berline, Reichstago kambaryuose turėjo da susirinkimu drauge su vokičių social-demokratų partija. Vėliau jie turėjo konferencija su atskilusiais Vokietijos socialistai. Ir vėliau ir kitur bulgarai socialistai išdėstė savo pažiuras "link Balkanų klausimo. Toms pažiuroms rasta didelis prijautimas. Narod iš to džiaugiasi kad Berliu draugai užgirė jų delegacijos pažiuras.

Nebe galima daryti klaidos. Visa Bulgarija yra tarkininkų priešū, visa Bulga-

rija su tarkininkais kariauja. Jos karalius, jos armija, ministriai, parlamentas, jos keturiolika partijų ir jos socialialistai taip pat. Jie visi yra Vokietijos pusėje ne vien del to, kad jie tiki, jog pergabus Vokietijos pusėje, be svarbiausia delto, kad jų kriminališkos ambicijos gilia saknis pleido į jų tautiška charakterį ir jų tautos apšvietą. Jie yra "Balkanų prusais" ir juos pirma reiksumušt, negu jų ambicijas nepavojingomis padarius.

Taip savo straipsnių užbaigia Voslav Jovanović.

SUSIV. KUOPŲ RASTININKŲ DOMAI.

Sulyg. 32 Seimo nutarimo Protokolas bus atspausdintas atskirose brošiurose ir išsiuntintas kuopoms dykai. Kadangi praktika parodė, jog kairiojose kuopose dar ir pereity metų panašus protokolas tebegali neidant tas narius, todėl siuntinėt be kuopos valdybos pareikalavimo butų bereikalingas pinigų eikvojimas.

Tatgi šiūomi pranešame, kad Centro Raštinių 32 Seimo protokolus tiktai toms kuopoms, kurios praneš Centru kiek egz. to protokolo nori. Kuopos raštiniukas, maždaug, gal spręsti kiek narių atsilanko i susirinkimus ir kiek egz. gali išdalinti. Todel toki skaitliaus egz. malonės pareikalauti iš Centro Raštinių, nevēliaus Rugginčio 15 tik tiek, kiek gausime pareiškuspausdinti sau tu 1161 "D kalavimū.

P. Mulevičius, S. L. R. K. A. Centro Rašt.

Laikė L. Vyčių V Broklyne Kongreso vienas delegatas diktokai isikarsčiavo ir to karsčio pasekmė buvo jo begalinis palinkimas ilgai, garsiai kalbėti. Sale išsimaginuisio kalbėti atsisėdes jo draugas per sukąstus dantis košia:

— Sėsk! Kad tave de-vynios, sėsk! Del Dievo malonės, nedaryk gėdos visai dzukų tautai!

Lietuvos Zemės Bankas

Lietuviai neįstengs greit atsistatydinti, jei negaus kumors paskolos. Dieve gelbėk lietuvius ateityj nuo skolų žydams ir kitienas svertimtaučiams!

Kad duoti Lietuvos ūkininkams žmonišką paskolą, mes, lietviai, tveriamė Lietuvos Zemės Banką.

Amerikos lietuviai už 100,000 dolerių šėrų jau paėmė; reikia, kad paimtu da už 900,000 Reikia, kad Amerikoje mes sudėtume banko pradžiai nors 1,000,000 dolerių.

Amerikos lietuviai: kurie norite atnešti tėvynėi naują, o sau turėti gerą pelną, rašykites i Lietuvos Zemės Banką! Nėr pasaulyje pelningesnių ir saugesnių įvestinimų, kaip įvestinama žemės bankų šėruose: apart to, ka bankas už šėrus moka dividendus arba procentus, da, paprastai, šėrai mets i metą kija.

Amerikos lietuviams juo patogiau yra rašytis prie minėtojo banko, nes Europos pinigai yra pigūs. Vie-

nas 50 dolerių vertės šėras, sulyg dabartinio kurso, daro apie 172 rubliu 50 kap. Po tiek moka Europos lietuviai už vieną šėrą. Puikiausia proga. Kurie norite pelningai išmainyti dolerius i rublius, rašykites prie mūsų banko.

Vienas šėras kaštuoja 50 dol. (apie 172 rub. 50 kap.) du šėrai 100 dol. (apie 345 rub.) ir tt. Pinigus galite išmokėti i šėsis mėnesius. Kas nori gauti greičiau įmokėti. Gave pinigus, tuoj mainysime i rublius ir kiekvienam skaitysime sulyg kurso. Kas pavėluos, o rublis bus pakiles, tas turės primokėti, kad vertė 172 rub. 50 kap. (150 r.— pamatinė šėro kaina ir 15 nuos., t. y. 22 r. 50 k. — i pervirši — surplus'a; tai-gi išviso 172 r. 50 kap.)

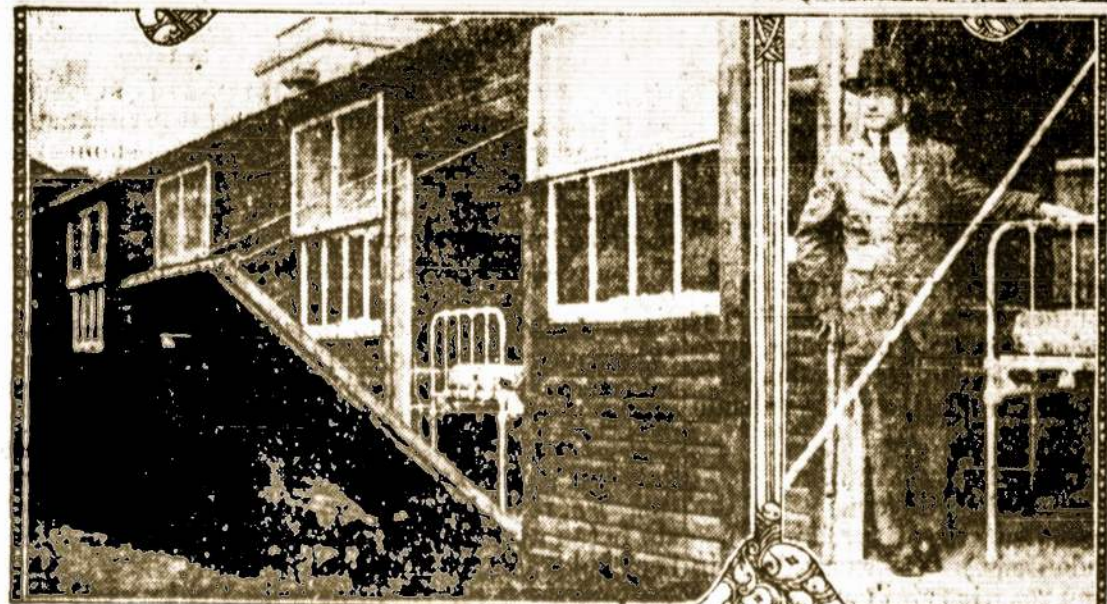
Iki banko nepradės veikti, pinigai bus sudėti Guaranty Trust Co. New York City trijų vardais: kun. J. Žilinskis, kun. T. Žilinskis ir M. W. Bush.

Laiškų, čekius arba money orderius siųskite adresu:

Rev. J. Žilinskis
c/o REV. THOMAS ŽILINSKAS

50, W. SIXTH ST.

SO. BOSTON, MASS.

Rockefeller'io pinigais ta po intaisyta ši pavyzdinė lig oninė, kurioje garsus Amerikos chirurgas, Dr. C arrel, paveiksle matomas, mokys Amerikos daktarus, kad juos prie darbo kariškose ligoninėse pripratinus.

Redakcijos Pastabos.

NE TAIP GAUSUS BERTAINIS.

Pastarąjį metų bertainį S. L. R. K. A. gausiu pavadinti negalima. Per balandžio, gegužio ir birželio mėnesius naujų narių prisirašė ar senųjų į augstesnius skyrius persikėlė tikrai 392, imant 41 į vaikų skyrių prisirašiusį.

392 nemaža skaitlinė. Daugelis pašelpinių draugų džiaugtųsi, jei tokį narių skaitlių turėtų, koks prisirašė prie S. L. R. K. A. tik per tris mėnesius. Bet tokiai organizacijai, kaip mūsų Susivienijimas, labai džiaugtis nėra ko. Jei kelis syk tiek prisirašytų, būtų kas kita.

Populiariausias mūsų susivienijimo skyrius visgi lieka tas pats — 150 dol. pomirtinės skyrius. Į jį prisirašė maždaug pusė naujai įstojuosiu — 174.

Tiek malonu, kad ir augštesni pomirtinės skyriai daugelį narių vilioja. Taip į 250 dol. pomirtinės skyrių prisirašė 68, į \$500 — 78, į \$750 — 10 ir į \$1000 — 21. Jei tokioj proporeicijoj, tik skaitlingiau, į susivienijimą nariai rašytųsi, S. L. R. K. A. augimas būtų gražus.

Į augstesnius skyrius ir abėnai į susivienijimą rašytis augštas įstojimas gerokai trukdė. Į visus skyrius įstojimą suvienodinus, nuo vieno tokį pat įstojimą imant, tas trukdymas išnyks. Sekančio bertainio lauksime gausesnio.

TRYS KARĖS METAI.

Trys metai atgal, vos šiai besitęsiančiai karai prasidėjus, Anglijos karės vadas, lordas Kitchener, išpranašavo, kad ši karė tęsis tris metus. Su šiuo metų rugpiučiu pasaulis žengia į ketvirtuosius karės metus ir rei kalingas naujas pranašas spėti, kaip ilgai dar pasaulis bus skerdynių arena.

Ši karė buvo pradėta aiškiais tikslais. Galingųjų tautų viešpatiai už pasaulyje įtekmę, už teritorijas susivaržė. Ji buvo imperialistiška, materialistiška ar kokiu tolygiu terminu ją pavadinsime. Ar ji dabar savo tiksluose toki yra — sunku atspėti.

Nuo pat kruvinųjų kovų pradžios talkininkai pasisakė už pavergtųjų, mažųjų tautų išliuosavimą kraują lieja. Amerikos karės stojimas išpažintam principui davė daugiau realybės, buvo jo užtikrinimu. Rusijos revoliucija buvo viršun iškėlusį net to principo apskelbimą, į konkretes formas jį įvartyti taikė — karė baigti be užkariavimų, be nių bausmių; gi pačios tautos, patys žmonės balsais nu spres nuo ko jie prigulmingais būti nori.

Nė viena iš kariaujančiųjų valstijų už taip apibūdinto principo nesigriebė. Aišku delko.

Kitoms tautoms, viešpatijoms per daug aiški skriauda padaryta, kad jį po karės be užganapadarimo palikus. Žmonių balsavimu, kur paprastai didžiulė sveria, tautos nebus teisybės suteikta. Aiškumo delei galima paimti keletą pavyzdžių.

Alzacija ir Lotaringija, dvi Prancūzijos provincijos, teko Vokietijai, kaip 1871 m. karės pasekmė. Pirmą metų jos buvo prancūzų apgyventos, prancūzų kultūra

persiėmusios. Per 40 metų Vokietijos politika tievi provincijai gerokai suvokietino. Pavėsk tų provincijų likimą dabartinių jos gyventojų nusprendimui balsais, labai galimas dalykas, kad Prancūzijos simpatizatoriai tiks mažumoj, kuomet Vokietijos salininkai gali viršų paimti. Viena, mažuma bus nuskrįsta. Antra, prancūzai žino, kad kelių metų Prancūzijos valdžios, jos teisioginės intekmės veiksmė, tievi provincijai grynai prancūziškomis padarytu. Jeigu-gi tievi provincijai šiokiu ar kitokiu budu Vokietijai pasiliks, prancūzams Alzac. ir Lotaringijos ant visados išsidėdėti ti reiktu, nes vokietinimo darbas savo padarys. Panašiam Prancūzijos padėjime randasi ir kitos kariaujančios tautos.

Europos kariaujančiųjų tautų-viešpatijų padėjimas maždaug mūsų tautos dabartiniuose reikalavimuose paraleliškas. Trokštame iš etnografiškos Lietuvos administratyvę vienatį sudaryti. Mažosios Lietuvos atsižadėti negalime. Gerai žinome, kaip didelė vokiečių intekmė Prūsų lietuviuose. Jiems pasirinkti pavedus, Lietuva

ant visados iš gimities ir krauju lietuvių netekti gali. O Lietuvos sostinė Vilnius, sulenkintos Lietuvos dalys kur atsidurti gali? Vien delto, kad lietuvių tautinis judėjimas trandomas, persekiojamas buvo, kad ne visą Lietuvą iš tautinio miego išbudinti suspėjome, didelės Lietuvos dalies atsižadėti negalime. Su mūsų aiškia skriauda, kiti turėjo progos mūsų kraštą rusinti, lenkinti, vokietinti. Ir dabartinis kitų tautų propagandos pasekmėmis, jei jomis reiktų vaduotis, lietuvių tautai nebus teisybės padaryta.

Vokietija, Austrija, vokiškasis pasaulis vokietinimo propagandos vaisių atsižadėti nenori. Gal but, kad Rusijos revoliucionierių paskelbtasai taikos programos Berline gimė. Visako šios karės perversmėse tikėtis galime, kuomet nė viena iš kariaujančiųjų tautų aiškiu principu, vienos prasmės žodžiuose apskelbtų išpažint negal. Nėsant išreiktų ir vienai suprantamų karės siekinių teikiamas neuzsitikėjimo pamatas. Pa sekmeje, yra nuomonių, kad ši karė kaip ir daugelis pir-

mesnių, imperialistiška, užgro bimo karė yra. Vokietijos gyventojų kolektyvė nuomone apie Prancūzijos prarastų provincijų atgriežimą yra ir bus, kad Prancūzijos siekiniai yra imperialistiški. Ne ką kitą inžiūrės ir prancūzai Vokietijos noruose Alzacijoj ir Lotaringijoj pasilaikyti. Panašiai ir su kitomis viešpatijomis. Tad ieškoma išrimo ginkluose, galutinioje pergalėje.

Užsitęse karė, nualino tautas, atbukino žmonių jausmus. Priprato pasaulis prie skerdynių. Pirmuosiuose karės metuose mišų skerdynių baisenybės drebinamoji siela, širdis nusmelkdavo. Atbuko per amžius krikščionijos išaštintas žmogys pasigailėjo jausmas; skerdynėmis pasibijavimas nebeperuto žmonių širdžių. Baisėjomes pirmųjų tukstančių mirčių, bet į ketvirtuosius karės metus žengiant, kuomet prarastas žmonių gyvastis milijonais skaitome, ką mums reiskia žinios apie kelių tukstančių krintančių.

Jei tautų išliuosavimo klausimas pasekmingai išsirištų, gal ir verta būtų pasaulio auka. Ilguose ramybės metuose atkinstų atbukinta žmonių sąžinė, geresnė žmonių pusė apsirinktų. Ši karė — žmogaus padaras, jo sugadintos sąžinės,

geidulių pasekmė. Žmonės sutvėrė šiai karai priežastys, žmonės, o ne kokie kiti sutvėrimai kariauja. Gal ir reikalingas buvo pralietas krauju okeanas, kad žmonijos ne gero noro, blogos valios dėme nuplovus.

NAUJA ORGANIZACIJA.

Liet. Vyčių kongresui užsibaigus, 26 liepos dieną, "Garso" redakcijos kambaryuose įvyko veiklesniųjų katalikų susirinkimas. Tojo susirinkimo pasekmė buvo naujos organizacijos, Ateitininkų Sąjungos inkurimas. Ateitininkų Sąjungos tikslu bus tautinės kultūros plėtimas, tikybinės sąmonės gilnimas, ypač savitarpiniui lavinimuisi progų ieškoti. Ateitininkų Sąjungos tikslus galima sutraukti Lietuvos ateitininkų obalsin: "Instaurare omnia in Christo." Organizacija taikoma apšvietiesiems darbininkams, mokševiams, inteligentijai.

Į valdybą išrinkti: pirm. — K. Pakštas, rašt. — J. Kaupas, išdin. — J. B. Šalinas; pavaduotojais — O. Stalioniūtė ir A. Račkus. Įstojimo imama 2 dol. ir 25 cent. mėnesinė. Iš suplaunkusių duoklių, kaip greit susidarys ganėtina suma, organizacija mano leisti mėnesinį laikraštį — žurnalą.

Keletas Žodžių Apie Laisvamanybę.

"Vienybė Lietuvininkų" 27 num., šių metų, prisispirdama klausia "Draugo" redaktoriaus, kun. Pr. Bučio, ką jis supranta žodžiu "laisvamanybė".

Nerint gauti ant to klausimo atsakymą, kas yra laisvamanybė, nereikia "Vien. Liet." siekti taip toli, kaip Chicago, ir prie taip mokyti to vyro, kokiu yra kun. Pr. Bučys. Ant to klausimo "V. Liet." gali atsakyti čia pat Brooklyne kiekvienas susidrąsęs katalikas. Nors kun. dr. Bučys gal kada prie progos daug iškalbingiaus ir moksliskiaus išaškims, kas tai yra laisvamanybė; aš čia ant greitosios norėčiau bent trumpai užganėdinti "Vien. Liet." žingeidumą ir paaiskinti, ką mes katalikai laisvamanybė vadiname.

Laisvamanybė mes vadiname kiekvieną lietuvių, kuris yra krikščytas katalikų bažnyčioje, išauklėtas katalikų tikėjime ir nuo katalikų tikėjimo oficiališkai neatsisakęs, o vienok savo katalikišką tikėjimo priedermių ne pildo; t. y., nėra vėlykinės krikščioniškos sektos nėra bažnyčia, neužlaiko gavėji-

my, katalikų tikėjimą peikia, kritikuoja ir tt. Pagal aptarimo kity krikščioniškų tikėjimų (sektų) mes laisvamanybės vadinti negalime, nes jie turi savo vardus: atskalunai, protestonai, liuteronai, reformatai, baptistai, anglikonai, presbiterijonai ir tt. Pono M. Yčo mes laisvamanybė vadiname, nors jis ir netiki taip, kaip mes katalikai; nors jis nepildo mūsų katalikišką tikėjimo priedermių, mes prie jo jokios pretenzijos neturime, nes jis yra reformatu tikėjime krikščytas ir jis savo reformatu tikėjimą pildo. Nei ponu Yčo žinomas, Hipatijos Šliupitės, mes laisvamanybė nevadinsime, nes ji yra reformatu bažnyčioje krikščytas ir mes su ja nieko neturime.

Bet mes laisvamanybės vadinome ir vadinsime p. Yčo uošvį dr. Joną Šliupą ir kitus jam panašius, kurie yra katalikų bažnyčioje krikščytai, katalikų tikėjime užganėdinti ir nuo katalikų tikėjimo oficiališkai nėra atsisakę, t. y., prie jokios kitos krikščioniškos sektos nėra prisirašę, o savo katalikiško

Visi Trys Pralaimėjo.

TRLJŲ ATIDENGIMŲ KOMEDIJA

Parašė J. V. Kovas.

Šį veikalėlį skiriu gerb. kunigui J. J. Valantiejiui.

(Pabaiga.)

ATIDENGIMAS 2-RAS.

Po pietų.

Vieta: — tas pats kambarys.

Scena 1.

(Lucija ir Ona siuva - dirba.)

Lucija. Man dabar rodo, kad kas tokio ant širdies guli.

Ona. Žinoma, juk bus nepaprastas atsitikimas.

Lucija. Pirmą kartą mano amžiuje.

Ona. Gal ir paskutinis toks prisirengimas. Na, žiūrėsime, kaip čia nusiduos.

Lucija. Aš tik apie tai ir mąstau. Ar žinai ką, Onute, jau baigiasi antra valanda. Neuzilgo pradės eiti mano jaunikiai. Butų gerai, kad tu dabar prasišalintum, žinai, sulyg mados; mergina su vaikinu norės duvienu pasikalbėti.

Ona. Beabejonės, aš išeisiu. Na, pakartok dar man sykį, kaip tau atrodo tas mokytojo patarimas. Ar pataikinsi viską gerai atlikti?.. Aš manau, juokų iki sočiai turėsime.

Lucija. Stengsiuos visus patarimus išpildyti. Ne viena, o visus tris. Kad tik man Dievas padėtų gerai tą rodą atlikti! Reikia pastebėti, kad turiu rolę su trimis aktoriais, dargi su savo jaunikiais.

Ona. Kam dar tu juos jaunikiais vadini? Sakyk vaikiozai ir tiek.

Lucija. Žinoma. Bet reikia prisilaikyti mandagumo papročių, o kitaip galima suklupti ir darbas nenusisektų.

Ona. (Rengiasi eiti.) Na, tik buk drąsi ir gerai atvirai kalbėk. Rytoj apie šį laiką jau žinosime tu darbo pasekmes. Einu. Tik žiūrėk, kad nesukluptum. Sudiev. (Išėina.)

Scena 2.

Lucija. (Viena.) Dabar, Lucuke, pasistengk. Statyk visas jėgas. Tokio darbo savo gyvenime neturėjai. (Mąsto.) Vienok žut ar but, mėginsiu. (Už durų barškina Snaudžius.) Na, jau vienas čia. (Pečius trauko.) Kaip tą viską aš atliksiu, net mano protas neapima. (Užprašo.) Meldžiu!

nas; nė krustelėt, nė kvėpuoti, nė mirksėti. Arba kad kas ir šnekintų, vis vien taip kaip numiręs turi būti. Jei to išpildysiu, atsisakau tau savo ranką duoti. Čia (rodo) rasi pritaisyta šermenių lenta, tam tikrus aprėdalus. Jais apsirėdęs, ant lentos atsigulsi ir gulėsi kaip negyvėlis. Ir gulėk, kol nepasibaigs 24 valandos. Žinok ir tai, kad žmonės eis tavęs pažiūrėti. kaipo numiršio, ir melsis už tave,

bet tu vis turi gulėti, kaip negyvas. Po 24 valandų, teisingai išgulėjęs, atsikelsi, busi viską išpildęs. Štai (rodo į save), šita Lucija turi sau už prietelką. Na, ką? Supratai viską, ko reikalauju? Išpildysi?..

Snaudžius. (Neramiai.) Kągi darysiu. Jei sa-

Scena 3.

Lucija, Snaudžius.

Snaudžius. (Ineidamas.) Gerą dieną, pana Lucija.

Lucija. Gerą dieną. Kamgi mane krikščyti pana, kad esu taip sau Lietuvos mergelė?

Snaudžius. Atleisk man. Aš tuomi noriu išreikšti prielankumą, kaipo asmeniui, kurį užviską labiau gerbiu.

Lucija. (Nusistebi.) Užviską labiau? O, ne. To man per daug. Aš niekad ant to nesutiksiu ir taip būti negali. Nėra didesnės gerybės už Suvtertoji Dievą, kuriu esu neverta nė vardo bereikalo ištartti.

Snaudžius. Tave, brangi Lucija, toj vietoj statau. Už mane ištekėjus, sutvertum man naują gyvenimą.

Lucija. (Rusti.) Kad tamistai nenusidėčiau, persiprašau, bet taip kalbėti ir manyti, tai turėtų būti pasvaigimas. Aš drebu tokius žodžius išgirdus. Nieko panašaus tamistai negaliu padaryti, nė suverti.

Snaudžius. Tiesą pasakei. Aš ir esu tuomet pasvaigęs, kada tave, brangi Lucija, pamatau. Nes tave myliu už viską labiausia. Tark man paskutinį žodį... Ar tekėsi už mane?..

Lucija. Pergreit būtų pasakyti. Kiekvienas žmogus turi apsisvarstyti.

Snaudžius. Juk tamistai yra žinoma, kad mudviejų apšvedimo labai pageidauja Bijunas, tavo dėdis, ir žada net penkis šimtus dalies pridėti... Ar nepuikus žingsnis prie tikslo, kuris mudu į laimę veda?..

Lucija. Taip. Bet turtas nevisuomet yra gyvenimo laime.

Snaudžius. Brangi Lucija, matai ir supranti, kad aš tave myliu... Ir mylėsiu lig savo amžiaus galo. Tark paskutinį žodį: Ar sutinki būti mano ant visados?

Lucija. (Apgaulingai.) Tegū bus taip, kaip mano dėdis nori. Bet tu, ponas Jonai, taip daug man visko pridėdėji ateityje. Tadgi ant patvirtinimo, kad aš galiu jau tavim pasitikėti, prašysiu tavęs vieno darbo atlikti. Tas darbas, tai bus taip, kaip mūsų sutartuvių kontraktas.

Snaudžius. (Kvartai.) Sutiksiu brangioji, nors man lieptum ir į ugnį šokti, ar kaž ką daryti, viską dėl tavęs darau.

Lucija. Ne. Į ugnį neliepsiu šokti. Klausyk, visai lengva darba prašysiu tavęs padaryti. Ir tik tuomet matysiu, kad busi ištikimas.

Snaudžius. Na, jau sakyk, mieloji. Tuo viską esu pasirengęs daryti.

Lucija. Gerai, klausyk. Rytoj iš ryto, devintą valandą ateisi, štai (rodo į šonines duris), į šitą kambarį ir išgulėsi visą parą, 24 valandas, taip kaip negyvėlis, lavoikio žodį, jį ir laikysiu. (Pauza. Paskui lėtai kalba.) Rytoj rytą, devintą valandą ateisiu numirti, o po 24 valandų laiko tu mano. Taip?..

Lucija. Taip, jei išpildysi, ką prisakiau.

Snaudžius. Nėr kalbos, kad išpildysiu.

Lucija. Te ranką mūsų sutarimui (sveikinasi).

Snaudžius. (Tvirtindamas.) Viskas stosis, kaip brangi Lucija prisakei. Einu rengtis rytoj numirti, po 24 valandų mano mėtavonės, tu busi mano....

Lucija. Taip. Jeigu tik bus be pertraukų išpildysi.

Snaudžius. Einu, lik sveika. (Išėina.)

Lucija. Keliausi sveiks

Scena 4.

Lucija. (Viena.) Na, vieno jau taip kaip atsikračiau. Nemanau, kad jis išgulėtų per 24 valandas, taip kaip negyvas.

Scena 5.

Ona. (Ineidama.) Na, ką su jauniku padarei?

Lucija. Ačiū Dievui, užbaigiau. Tas apsiėmė viską išpildyti, ką tik prisakiau. O jis ar išpildys, ar ne, tai jo dalykas. Bet nėra mažiausios abejonės, kad išpildyti negalės.

Ona. Tuščia jo. Nors prisijuoksimė.

Lucija. Bet jeigu jis išpildytų, kągi tuomet aš vargšė daryčiau?..

Ona. Tik nebuk maža. Visai apie tai nė nemanyk, o gaminkis drąsos dar su dviem kovą vesti. (Pasidairius.) Jau aš vėl bėgsiu, kurpius gal neužilgo atsivilks. (Žiuri per langą.) Nugį štai, jau ir ponas kurpius čia. Žiūrėk, Lucuke, jau ateina tavo ponas Aulas. Lik sveika, jau aš ir vėl bėgsiu.

Lucija. (Žiuri per langą.) O kad jį smala. Teisybė, kad jau atsivelka. Na, Lucuke, ir vėl drąsinkis. Stengkis ir kitam galvą apsukti.

Ona. Ir ištiesų pasistengk. O aš jau ir vėl einu sau. Nenoriu, kad jis mane čia rastų. (Išėina.)

Scena 6.

Lucija. (Viena.) Juo tolyn, juo labyn mane baimė ima. Kad tik jie nesuprastų! (Už durų barškina Aulas.) Meldžiu!

Scena 7.

Aulas. (Lenkdamas.) Gerą vakarą, pana Lucija.

Lucija. Gerą, ponas Aulas. Malonu, kad su tokiomis dideliais komplimentais mane sveikinate. Žinai, esu Lietuvos mergelė, o ne kokia ten panelė.

Aulas. Meldžiu atleisti. Darau tai delto, kad panai Lucijai intikti noriu.

Lucija. Argi ponas Aulas manai, kad aš vien tik meiliems žodžiams pasitikėčiau?

Aulas. Taip. Suprantu, brangi Lucija, ir tamistos neskaitau prie silpnųjų, bet tie mano žodžiai nė nesijutau, kaip išsiveržė iš mano lūpų tave regint.

Lucija. Nejaugi?.. Visgi per daug.

Aulas. Ne, neperdaug, brangi Lucija. Daž ir to permaža, nes noriu brangios Lucijos užsitarauti ranką ant visados.

Lucija. (Nustebus.) Šitaip!.. Labai mane stebini. Tamista turi rankose amata, kuris gerai vedasi ir esi pagirtas kurpius visame miestelyje, o aš, kas gi?.. Vargšė mergelė, vos prasimaitinu iš penkių pirštų, štai su adatele.

Aulas. Nėra taip prasta, kaip sakai. Vakar kalbėjau su tamistos Kuprių teta, kuri yra turtinga. Ji man sakė taip: jei mudu apšvedava, jinai atiduoda mudviem visą savo turtą, tai yra po mirčiai.

Lucija. Tiesa, gražus kšnelis. Bet tik tuomet jį galėčiau gauti, kuomet mudu apšvedava ir teta numirtų... Na, tegul bus ir taip. Neatsisakau nuo to, neatsakysiu ir tau savo rankos. Bet, prašau tamistos, leisti man bent kokias išlygas tamistai pasiulyti.

Aulas. Sakyk, brangioji. Del tavęs viską esu pasirengęs padaryti.

Lucija. Mano išlygos nesunkios. Neprašysiu tamistos, kas yra negalima. Visai lengvutės išlygos.

Aulas. Sakyk, brangioji, tuo atliksiu darbą.

Lucija. Vai koks tamista greitas. Nesiskubink,

tikėjimo nepildo, jo neapkenčia, jį kritikuoja. Kritikuoja ir pačiuoju katalikiško tikėjimo dogmatas, jo tvarka ir surūdymą; pačiuoju ir kritikuoja katalikų Bažnyčios viršininkus: popiežių, vyskupus ir kunigus, jų duodamus įstatymus ir pareidymus. Kaip jau pasakiau, jie iš katalikų Bažnyčios oficiališkai neišeina, bet pasilieką joje; vienas kitas iš jų kartais metose sykį arba porą sykų ant didžiųjų švenčių, kaip tai, ant Velykų ar Kalėdų, ateina (kiti, žinoma, ir to nedaro ir kitus einančius pačiuoju). Kad jiems prisieina kartais apsišviesti, tai laikurie iš jų kreipiasi į katalikų Bažnyčią; kad koks pažįstamas juos užkvičia į krikšto tėvus, tai jie neatsako, eina ir tuomi padaro kunigui didelį nemalonumą, nes kunigas žmogaus nepačiuojuojančio katalikų tikėjimo įkūmą priimti negali.

Mūsų laisvamaniai, tai yra, vienu žodžiu, katalikai, nesilaikantys katalikų Bažnyčios užvesotų tvarkos, jie pildo katalikų tikėjimą ant tiek, ant kiek jie patys nori ir nenori būti jokiais Bažnyčios įsakymais varžomi. Jie tiki ant tiek, ant kiek jie patys nori ir supranta. Jie dažnai atvirai prie to pripažįsta sakydami: "Mes tikime į katalikų Bažnyčios mokslą, bet ne taip, kaip jus, kunigai, norėtumete". Iš to išeina, kad mūsų lietuviški laisvamaniai yra tikrais mo-

dermistais, nes jie tiki į katalikiškus dogmatus ne taip, kaip katalikų Bažnyčia mokina, bet kaip jie patys nori ir supranta. Tokiu būdu, apie tikėjimo ir pasielgimų vienodumą tarp mūsų laisvamanių ir buti negali. Kiek tarp jų yra asmenų, tiek ir nuomonių; jų nuomonės taip skirtingos ir sumaišytos, kaip žirniai su kopūstais. Vieni iš jų, kaip duokime, Šliupas, visai netiki ir savo bedievybę nori ir kitiems užnešti ir platina tą bedievybę ir žodžiais, ir raštais, kiti yra liuosos meilės šalininkais, nes gyvena be bažnytinio šliubo. Kiti to nedaro ir švariaus gyvena, tikta katalikų tikėjimo priedermių nepildydami, t. y., išpažinties neidami; į bažnyčią ant mašiu neidami, gavėjų neuzlaikydami. Šie pasakodnieji savo pateisinimui ir su sidimimui sako: "Aš galiu kataliku būti ir vėlykinės neidamas, ir į bažnyčią nevaikščiodamas, ir gavėjų neuzlaikydamas. Ką čia sako — sužiurėsi, ko kunigai reikalauja." Kunigai aiškina, primena žmoniems Bažnyčios pareidymus, įsakymus, o jie inkalbinėja sau ir kitiems, kad tai kunigų asmeniškias išmisias! Kūkūrie iš jų labai gerai žino, jog tai ne kunigų asmeniškias patarimas, bet jie nepildo del to tikti, kad taip sau nori būti "palaidais barščiais". Tokiu būdu mūsų laisvamaniai yra tai liga ant

katalikiško Bažnyčios kumo, kurie norėtu visą katalikišką visuomenę sugangrenuoti. Mūsų laisvamaniai yra tai pakrikusios avys, nenorinčios ant savęs pripažinti jokio vadovo, jokio ganytojo.

Mūsų laisvamaniai yra tai nusūsios katalikų Bažnyčios avys, kurios nori ir visą Kristaus avinyčią užkrešti.

-Kas indomianiasia, kad mūsų laisvamaniai nenori prisieinti laisvamanių vardo ir nuduoda, kad jie nesunpranta, ką tas vardas reiškia.

Jus laisviau už mus, katalikus, manote, laisviau gyvenate. Jus išleidinėjote ir platinate "Laisvają Mintį", užtat jums pagal teisybę vardas laisvamanių arba liheralių ir priklauso. Jus negalite sau monopolizuoti vardo "tautietis", "tautininkas" arba "tėvynės mylėtojas", nes ir mes, katalikai, esame neprastesni už jus tautietiai, tautininkai ir tėvynės mylėtojai.

Todel čia aišku, kaip ant delno, jog mes tautietiai dalinamės į dvi dali: tautietiai - katalikai ir tautietiai - laisvamaniai.

Laisvamaniai turi klaidingą supratimą apie dorą. Sako, kad žmogus gali būti doru ir nepildydamas kata-

likų Bažnyčios įsakymų. Bažnyčia pirmoje vietoje reikalauja Dievo prisakymų pildymo; kiekvienam sako: "nevogk, nesvetimoteriauk, neužmušk, nekaltbėk neteisiai prieš savo artimą ir tt."

Šitie Dievo prisakymai remiasi ant kiekvienam ingimto prisakymo, kurs sako: nedaryk kitam to, kas tau pačiam nemielia. Užlaikymas ty prisakymų yra doros pamatu. Kaip platus pasaulis, niekas vagies, paleistuvio, melagio, žmogžudžio doru nevedino. Tai žmogus negali būti doru, neužlaikydamas Dievo ir Bažnyčios prisakymų. Sakote, kad ir katalikai ne visi yra dori: daugumas pasigeria, susipeša, paleistuvystes pildo, apsvaigia ir tt. Teisybė, kad iš ty, kurie vadinasi katalikai, nevienas ir pasigeria, ir susipeša, ir apsvaigia, ir tt. Bet kas iš to išeina? Ar čia katalikišką kaltą, kad kas negerai padaro? Galma buti tikru kataliku, pildančiu Dievo ir Bažnyčios prisakymus ir galingu buti kataliku veidmainiu, pagal vardo tikti. Kad katalikas negerai pasielgia, tai jis pirmiaus tampa savo dušioje laisvamaniu: jis nutaria savo dušioje katalikų Bažnyčios prisakymų nepildyti, bet nutaria pasielgti pagal laisvamanių patarinio: "Ką čia supaisysi, ko kunigai reikalauja: išsigerk, su moterėlėms arba merginoms pasilinksmink, paužk ir tt. Bereikalo tave kunigai audome ir pragara baido." To-

dėl kurie iš katalikų pradeda girtuokliauti, vogti, paleistuvauti, tai jie tuomi pačiu perstoja buti tikrais katalikais, o pasirodo esantys jų pasekėjais, laisvamaniais ir mes juos jums su mielu noru atiduodame jų partijos sustiprinimui. Tai, gi, kaip tikrai pamatysite kur žmogų vagystėje, ar paleistuvystėje sugautą, tai drasiai galite prie jo prieiti ant peties ranką uždėję pasakyti: "Brolau, dabar tu jau musis, nes ir tu nepabijojai kunigų garsinamos nuodėmės ir bausmės už ją." Mes jums atiduodame visus nepildančius Dievo ir Bažnyčios prisakymus, bet ne ant visados, o tikrai lig laiko, pakol jie susipras, sugrįžvėl tiesos ir doros keliu. Iš pragaros vien tikta nebera pasiiliosavimu, o iš laisvamanybės, ar bedievybės, ar socializmo lengvai galima pasiiliosuti, darant tikra atgailą ir mėtavonę ir vėl pradant katalikiškai, dorai gyventi.

Mes, katalikai, nuo širdies jums linkime, kad jus greičiaus sugrįžtumete prie savo katalikiško tikėjimo, prie katalikiškos Bažnyčios, kurioje esate krikštyti ir užauginti ir nuo kurių atsimeičte laisvamaniandami, tai yra laisviaus manydamu, laisviaus aiškindami sau tikėjimo dalykus, nekapi katalikų Bažnyčia mokina.

VIŠAS ATSIŠAUKIMAS Į CENTRALI LIETUVIŲ DIENOS AMERIKOJE KOMITETĄ IR VISUOMENĘ.

Tautos Fondo 52 skyrius, gyvenojas Norwoode, Mass., po vardu "Mielasirdystės Sąjunga", laikytame liepos 15 d. visuotiniame savo susirinkime, vispusiškai apsvartėsi badaujančių savo brolių Lietuvoje šelpimo reikalą, ATRADO:

1) Kad jo trims ir pastangomis buvo suorganizuotas Norwoode ir apiešinkės miesteliniuose, sutyg Prezidento Wilsono proklamacijos, 1 d. lapkričio, 1916 m., Lietuvių Tautos Diena, kurioje buvo reikamos aukos ant gatvių ir per stubas susėpimui nukentėjusiųjų del karės viengėnčių;

2) Kad visų Norwoodo apimtųjų vietų — 16 miestelių — "pernėtai" arba daledimai daryti tuose miesteliuose minėtoji dienoje "Tag Day", t. y., rinkti aukas šiam reikalui ant gatvių ir per stubas buvo vien duoti ant prašymo, vardo ir atsakomybės šios organizacijos.

3) Kad mūsų broliai Lietuvoje aktualiskai mirsta badu, o surinktieji pinigai "Tautos Dienoje" stovė čia bankuose ir

4) Kad žydai, pradėję daug vėliaus rūpinies per

Amerikos valdžios tarpinukavimą sekti savo tautos marius, tose gi užimotose vokiečių vietose, kur gyvena ir mūsų broliai, gavo nuo šios valdžios leidimą siųsti per Svedijos konsulą jų gelbėjimui nuo bado met milijonus dolerių, kuomet mes lietuviai, žinodami apverktiną esamę patenkinti "Lietuvių Dienos Centralio Komiteto" atsakymu: "valdžia neleidžia" arba "kitos švėčiamms koja kiša", vienbalsiai nutariame:

1) Išreikšti liuduolių vardu "L. D. C. K.", turinčiam savo globoje "Lietuvių Dienoje" surinktus pinigus, aštrių papėikimų už jo indiferentiškumą ir nesirūpinimosi bausiu jų likimū;

2) Griežtai - absoliutiškai reikalauti, kad "L. D. C. K." pasistengtu knogreičiaus pasiųsti mūsų (visuomenės) sunkiai uždirbtus ir suakotus neatideliotinanam badiolių susėpimui pinigais, pranešdamas visuomenėi, ko delai to nepadare išikišiolai ir kas daroma tolydziai dabar;

3) Kad tie pinigai nebūtu siunčiami į Gudija pavienius žmonius, bet į vokiečių užimtają Lietuvą tam tikroms organizacijoms, užsiimančioms šelpimui nukentėjusiųjų del karės ir

4) Kviesiti lietuvių visuomenę, kuri beveik tuos netoli 200,000 dolerių sudėjo šiam reikalui, apsvartęti, ar ji aukavo savo pinigus "Tautos Dienoje" turėjimui čia bankuose, ar butinam, dabartiniam ir neatideliotinanam susėpimui savo tėvelių brolių ir sesučių? Jei susėpimui, ar kompetiskiškai ir pagal jos noro Centralis Lietuvių Dienos Komitetas tą šventąją priedermę atliko? Jei ne, tuomet, broliai - Lietuviai, iškokim budy ir žmoniu to visuomenės noro išpildymui, idant istorija mus nepašieptu ateityje ir mūsų tėveliai nenumirtu badu dabar!

Dabartinė Tautos Fondo 52 skyriaus valdyba: Pirm. K. Smilgienė. Vice-pir. B. Adomaitienė. Iždin. Konst. Stasaitienė. Sekretor. J. Versiackas.

Buvusios Lietuvių Dienos Amerikoje Norwoodo Komitetas:

V. Kudirka, pirm. J. Versiackas, vice-pirma. J. Kašeta, iždin. P. Kudirka, sekret.

UŽSIREGISTRAVUSIEMS ATEIVIAMS SVARBUS BILIUS.

Chamberlain'o Kongresas imėmas bilius, kurį pravedus Sav. Valstiju kariuomenė butu imami visi ateiviai. Suprantama, kariuomenė pasiuloma imti tik ateivius tu šalin, su kuriomis Sav. Valstijos gerai sugyvena. Reiskia, bus pašiešti visi ateiviai ir piliečiai tu šalių, kurios prieš Vokiečių kariuoną. Šimtis padaryta tu šalių ateiviams, kurie negali tapti šios šalies piliečiais, kaip japonams, kynečiams.

Perstatytas toks bilius Senato Kariškų Reikalų Komisiijai ir buvo vienbalsiai užgirtas. Tas bilius pašies visą milijoną užsiregistravusių ateivių - vyrų.

suspėsi. Ve, kame dalykas: Aš turėjau pusbrolį; seniau aš jį labai pagarbiu laikiau, nes jis mane, mažesne mano dienose labai mylėjo. Laikui bėgant jis susimesė su blogomis draugijomis, atsimetė nuo religijos ir nuo Dievo, galop virto piktadariu ir už kokią ten kalte pateko į kalėjimą kur ir mirė. Su jo mirėčia pasibaigė bausmė. Atmindama jo gerumą, atsiėmiau jį, idant patį jį palaudočiau. Šimdien jo lavoną atveš į namus. Štai (rodo į šonines duris) šitam kambaryj jam pakasynas surengsiu. Nors jis gal yra didis nusidėjėlis, bet kaip žmogų, kaip savo pusbrolį ir kitą sykį savo geradari, noriu jam atsitaranti. Tamistos, prašysiu: ar negalėtum tamista rytoj per visą dieną ir naktį prie jo lavono išklupoti? Nuo ryto kokios dešimtos valandos.

Aulas. (Nerimsta.) Toks darbas nelabai man butų geistinas.

Lucija. Žinau, kad tamistai nepatogu, bet tuomi, gerbiamasai, pažymėsi artėšnius mūsų meilės ryšius. Laikau mūsų sutarimo ženklū. Jei tamista išpildysi, busiu tavo moterė, o jei ne, tai tamista turėsi kitos sau pasiėškoti.

Aulas. (Baimingai.) Per visą dieną ir naktį išklupoti prie lavono, tai nėra lengvas darbas...

Lucija. Bet giriesi mane mylėsi ir mano rankos pagėidauji, tad turiu pilną teisę ko nors reikalauti... Na, kaip? Arba taip, arba ne?

Aulas. (Neramiai.) Tegū bus taip, išpildysiu, ką prašai. (Į šalį.) Uuūūū! (Pasiporto.) Net man dabar brisu darosi. Pas nevyčlį išklupoti tiek valandų, šposų nėra. Dargi nakti!

Lucija. (Stipriau.) Tai kaip? Ar tikrai rytoj ateisi klupot prie lavono?

Aulas. (Vis neramiai.) Tai kagi darysi? Turiu ateiti, kad ne trupuoio nemusileidi.

Lucija. Gerai. Štai. (Duoda ranką.) Jei bus išpildyta, tai šį Lucija bus tavo, o be to ne nepradėti!

Aulas. Gerai, gerai. Kas pasakytą, bus ir išpildyta. (Raugiasi eiti.) Lik sveika. Dabar eisiu prisirengti. (Eina.)

Lucija. Sudiev. Tik užlaikyk duotą žodi. Buk drąsus. Silpnas vyras butum, kad nevyto žmogaus bijotum. (Aulas išeina.)

Scena 8.

Lucija. (Viena.) Su šiuom žiopliu turėjau daugiau darbo. (Masto.) Nė pati nepermanau, kaip tas viskas nusiduos. Jeigu nusiseks, bus juokū iki sočiai, o jei ne, nutrauks visias darbas. (Incina Ona.)

Scena 9.

Lucija ir Ona.

Ona. Kaip dalykai stovi? Jau dvi ugni perleida rengkis dabar prie trečiosios?

Lucija. Prie trečiosios ir paskutinės.

Ona. Stiprinkis. Jau kad du sudorojei, viltis vru, kad ir trečią nuverssi. Juk tuo ir paskutinis ateis. (Žiuri į laikrodį).

Lucija. Tiesa, jau po šešių. O, kaip šiandien laikas greit bėga.

Ona. (Užtėmijus per langą.) Nu-gi, va, žiurėk, jau ir trečiasis atvėžloja.

Lucija. O kad jį deontas, nė pasiešėt neduoda.

Ona. Aš bėgu. Laikykis mergel!

Lucija. Kas gal įspėti, kaip tas viskas išeis?

Ona. Aš manau, kad viskas išeis gerai. Pradžia gera, bus ir pabaiga gera. Mane dabar jau juokias ima. Tik tu vis buk drąsesnė, kad nepažintu, jog iš jų šposus kreti.

Lucija. Duok ramybę. Stengiuosi, kiek drutė!

Ona. Ir stengkis, o aš jau ir vėl einu sau. Tėmisiu, kaip čia viskas nusiduos. (Ona išeina.)

Scena 10.

Lucija. (Viena.) Viešpatie, regi Tu mano širdį, kad tai darau idant sekti ir užlaikyti Tavo įsakymus. Už bedievių, ištvirkėlių ir girtuoklių nenoriu tekėti. (Incina Bindokas.)

Scena 11.

Lucija ir Bindokas.

Bindokas. Labą vakarą, pana Lucija.

Lucija. Labą, pone Bindoke. (Rodo kede.) Meldžiu sėstis.

Bindokas. Ačiu. Pas pana Lucija prisistomėt galonau sėstis.

Lucija. Meldžiu iš to nesididžiuoti. Gerbiu tamistą, kaip gerai savo amata žinanti.

Bindokas. Ačiu už tokią didelę garbę, nors aš to neuzsitarnavau pas pana Lucija

Lucija. Visai ne garbės suteikimas, esi tamista vertas.

Bindokas. Nieko tokio gero panai Lucijai nepadarau. Bet jei pana Lucija sutiktum ant tolesnio laiko, viską esi pasirengęs daryti del panos Lucijos.

Lucija. Bet ir aš neuzsitarnavau, kad reikalauti tokio prielankumo.

Bindokas. Taip. Bet ateityje, nuo panos Lucijos prigulės, kad aš savo prielankumą išreikščiau.

Lucija. Pone Bindoke, labai augšta kalba, kad net nė minties sugaudyti negalima.

Bindokas. Jei man valia butų, kalbėčiau atviriau.

Lucija. Kodėl nevalia? Prašau.

Bindokas. (Nužeminančiai.) Prašau panos Lucijos rankos.

Lucija. (Šposais.) Ar šitaip?... Šita tai aiškiai suprantu. Bet taip staiga, taip greifai!

Bindokas. (Svelniai.) Pana Lucija, apsimasčius pasakys.

Lucija. Ilgas mąstymas taip pat nevisuomet ant naudos esti.

Bindokas. Tamistos, pana Lucija, tiesa. Kas greičiau, tai geriau. Tamistos podis, krikštų tėvas Sparvinij Kaunas, kada apie tamistą jam užsiminiau, maloniai tam mūsų susižadavimui pritarė ir štai dar ką pasakė: jei mudu sueinavą į porą, jis duoda geriausiu savo arklių porą ir visą pakinkymą, kaip pasoga.

Lucija. Tas tiesa, Geras kasnelis. Apie tukstantėlį vertas. Bet kad tik ant gero išeitų!

Bindokas. Kamgi abejoti? Nuo tamistos prigulės.

Lucija. Taip. Žinau tai. Bet mano sanlygos gali buti perdidelės, persunkios.

Bindokas. Kokios tai sanlygos butų?..

Lucija. Pasakysiu. Aš sutinku ant tamistos prašymo ir rankos duot neatsisakau, reiskia, už tavęs tekėsiu, jei taip mano podis nori. Bet kaipu mudviečių sutarties ženklą, turėsi tamista vieną nepaprastą dalyką atlikti. Tuomet Lucija tavo.

Bindokas. Nėra to, ko neisipildyčiau, nors man lieptum į šalčiausį vandenį šokti.

Lucija. O, ne. Netaip baisu. Lengvesnio darbo tavęs prašysiu padaryti.

Bindokas. Sakyk. Del tavės viską esu pasirengęs išpildyti.

Lucija. Štai, kame dalykas. Kalėjime mirė mano pusbrolis. Jis buvo labai nedoro pasivėdimo žmogus. Jam numirus, jį rytoj atveš į mano namus, kad palaudočiau. Tokį žmogų niekas nenori laidoti. Aš gi, kaip artimiausia jo giminitė, negaliu atsisakyti. Tai gi ar negalėtum, tamsta, man pagalbėti?

Bindokas. Su mielu noru, mano brangioji.

Lucija. Bet, va, kaip aš sumaniau padaryti. Jį nė į kapines priimti nenori. Štai kas svarbu.

Bindokas. Tai kurgi jį dėsimė?

Lucija. Šitaip reiktu padaryti. Turėtum į velnią persiredyti ir naktį atėjęs jį išneštum ir kur į upę įmestum.

Bindokas. (Lyg bailus.) Darbas nelengvas. Bet kad jau pasižadėjau, padarysiu, kaip sakai.

Lucija. Duodi žodi?

Bindokas. Taip, duodu.

Lucija. Štai (rodo į šonines duris.) Šitam kambaryj jis bus paguldytas. Dar kas. Vienas vėlionio drangas, taip pat nedorėlis, apie numirusį apstoja. Jei rastum ir jį tam kambaryj, nešk ir btą. Kurį tik pagriebisi. Apsieik tikrai, kaip velnias.

Bindokas. (Bailiai.) Tiek darysiu, kiek galėsiu.

Lucija. Jei darba gerai atliksi (rodo į save.), Lucija tavo. Jei neisipildysi mūsų sutarimo — prapuola.

Bindokas. Nėra kalbos, kad neisipildyčiau. Aš juodu abu į upę nugarandinsiu, kaip velnias į pragarą. Einu tuoj pasirengti. Matysimes rytoj vakare.

Lucija. Taip. Po atliktam darbu.

Bindokas. (Išeina.) Lik sveika.

Lucija. (Palydi iki durų.) Pasekmingo giliuko!

Scena 12.

Lucija. (Viena.) Net pavargau su tais žiopliai. Dabar turi visi trys sau paskirtus darbus. Žiurėsim, kuris iš jų geriausia išpildys. (Incina Ona.)

Scena 13.

Ona. (Greitai.) Ar jau užbaigė su visais?

Lucija. Ka tik paskutinį išleidau. Prisižadėjo ir tas viską padaryti. Žiurėsim, kaip rytoj viskas nusiseks.

Ona. Nusiseks, nusiseks. Eis viskas sviestu patępta. Prisižioksim tik, kiek tilps.

Lucija. Na, na. Iškalno nešok, kad tik vėliau nereikėtų apraudoti.

Ona. Nebijok. Del trijų žioplių dar nereikės raudoti.

Lucija. Tegul bus gana apie tai. Imsimės dalyko.

Ona. Klausau.

Lucija. Rytoj rytą abidvi ateisiva į dirbtuvę ankščiau, kad į laika prirengus lentą lavonui atsigulti. Dabar eiva pasiešėti. (Abidvi eina.)

Ona. (Ėimanti.) Kelintą valanda ryto čia ateisiva?

Lucija. Manau, apie septintą. Bus iki valiai laika.

Ona. Gerai. Galiva eiti. (Išeina.)

UŽDANGA.

(Bus daugiau.)

Susirinkimai.

S. L. R. K. A. Nauji Nariai

PRISIRASĖ 2 AM BERTAINY 1917 M.

W. FITCHBURG, MASS.

S. L. R. K. A. 182 kp. turės mėnesinį susirinkimą 12 rugpj. dieną, 2 val. po pietų, 6 Baltic Laure. Privalo visi nariai pribūti svarbiems reikalams aptarti ir naujų narių prisirašyti atvesti.

A. Steponavičius, pirm.

BAYONNE, N. J.

S. L. R. K. A. 60-ta kuopa laikys mėnesinį susirinkimą 6 dieną rugpjūčio, 1917, penkėlio vakare, P. Milvido salėje, 26 E. 21-st St. Visi nariai privalo pribūti.

P. Šedvydis.

SO. BETHLEHEM, PA.

S. L. R. K. A. 64 kuopa laikys mėnesinį susirinkimą 12 d. rugpjūčio, po numeriu 1459 Phillip St. Visi nariai malonėssite atsilaikyti ir naujų narių nepamirškite atsivesti.

Susirinkimas prasidės 1-mą valandą po pietų. Bus svarbių klausimų.

S. A. Striaukas, rašt.

BROKLYN, N. Y.

Svarbus susirinkimas.

Ateinančios nedėlios dieną, po pamaldų, 1 val., Karalienės Aniojų parapijos mokyklos salėje bus 134 Susiv. L. R. K. A. kuopos susirinkimas, kartu bus ir L. B. Drstės.

Susirinkime bus apsvairstyta svarbių reikalai ir primamos mėnesinės mokesčių. Mokestis ims du sekretoriai, kad greit atlikti darbą ir būtų galima išvažiuoti ant tyro oro. Tik naujų narių nepamirškite atsivesti.

Su pagarba P. Montvila, sekr.

NIAGARA FALLS, N. Y.

Susiv. L. R. K. A. 170 kuopos susirinkimas įvyks nedėlioje, 5 d. rugpjūčio, 1917, 2 valandą po pietų, po num. 1917 Welch Ave., pas p. M. Šaulį.

Meldžiu visus narius susirinkti, nes bus svarbių dalykai apsvairstomi ir be to visi malonėssite užsimokėti savo mėnesines duokles. Ir naujų narių nepamirškite su savim susirinkimui atsivesti.

Su gilia pagarba J. Molis, kuop. rašt.

REIKALINGAS ZECERIS

Reikalingas tuojaus zeceris prie "job'sy", gerai suprantas savo amata. Dar būtų geriau, jei bent kiek ir ant "linotype" mokėtų statyti. Susižinoti "Garso" Administracijoje.

RED. ATSAKAI.

P-ui Jonui Uliukui: - Tamistas to paties turinio atsišaukimą matėme kituose laikraščiuose. To, manome, pakaks, tad "Garso" nedėsimė.

Table listing members and their dues for various locations including Edwardsville, Pa., Forest City, Pa., Elizabeth, N. J., Pittston, Pa., Bridgeport, Conn., Phla, Pa., Waterbury, Conn., Baltimore, Md., Wilkes Barre, Pa., Tamaqua, Pa., So. Boston, Mass., Hastings, Pa., Miners Mills, Pa., Scranton, Pa., Roseland, Ill., Mc. Kees Rocks, Pa., Newark, N. J., Homestead, Pa., Worcester, Mass., Brooklyn, N. Y.

Table listing members and their dues for various locations including Sugar Notch, Pa., Mt. Carmel, Pa., Cleveland, Ohio., New Phila, Pa., Exeter Boro, Pa., So. Bethlehem, Pa., Paterson, N. J., Ashley, Pa., Racine, Wis., Pana, Ill., Wanamie, Pa., Swoyers, Pa., Eynon, Pa., Scranton, Pa., Chicago, Ill., Donora, Pa., Hartford, Conn.

Table listing members and their dues for various locations including Leonas Baibokas, W. Hazleton, Pa., Chicago, Ill., Rochester, N. Y., Braddock, Pa., New York City, Athol, Mass., Plymouth, Pa., Trewisken, Pa., Brooklyn, N. Y., New Haven, Conn., Springfield, Ill., Coaldale, Pa., Gary, Ind., St. Clair, Pa., Vandergrift, Pa., Brooklyn, N. Y., Rockford, Ill., Pittsburgh, Pa., Monessen, Pa., Spring Valley, Ill.

Table listing names and amounts for various locations including Montreal, Scranton, Chicago, and Detroit.

Table listing names and amounts for various locations including Frackville, Albany, Pocahontas, Detroit, and Wilmerding.

SUSIV. LIET. R. KAT. A. CENTRO VALDYBA. Prez. - J. S. Vasiliauskas, 112 N. Greene St., Baltimore, Md. Vice-prez. - A. J. Sutkus, 6329 S. Fairfield Ave., Chicago, Ill.

Susivienijimas Lietuvių R. K. Amerikoje - yra tai - Gyviems Džiaugsmas! Sergantiems Viltis! Miršantiems Ramybė!

VAIKŲ SKYRIUS.

Table listing names and amounts for children's sections in various locations like Forest City, Elizabeth, Chicago, Wilkes Barre, Luzerne, Mc. Kees Rocks, So. Bethlehem, Wanamie, Swoyers, St. Louis, N. S. Pittsburgh, Athol, Gary, St. Clair, Vandergrift, Montreal, Lee Park, Collinsville, and Detroit.

TAUTOS FONDO VALDYBOS ADRESAI: Garbės Pirmininkas - J. Emaine, cija Kardinal. James Gibbons, Baltimore, Md. Pirmininkas - Kun. J. Jakaitis, 41 Providence St., Worcester, Mass.

Lietuvių Darbininkų Sąjungos "DARBININKA" LAIKRAŠTIS. Jame rasite žinių iš viso pasaulio. "DARBININKAS" visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomui ir suprantama.

Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Tik vienas iš šio burio užsisakė "DRAUGAS" - bet "draugas" tai indomus, kad visi užsiskusio draugai ir prieteliai jį nori skaityti.

Vietinės Zinios.

IS L. VYCIŲ KONGRESO.

Vasaros karštyje seimtuoti L. valdovus dalykus. Vienok ne karščiai, ne karštas smarkus dėl įvairių rezoliucijų ginėai L. Vyčių seimininkų upo netrukde. Šis kongresas tuo bus ypatingas kad jame netiek rezoliucijų išnešta, kiek "patokslų", "prakalbų" už rezoliucijas besiginėjant prisakyta.

Is visako išvadas darant, pereitis savaitės - L. Vyčių kongresas, nors daug skaitlingesnis, nepasizymėjo tokiu grazia dvasia ir upu kaip pirmesnieji tos organizacijos seimai. Rods, nebolic at sizurėta į tvėrybos darba, kiek išnešta rezoliucijų "už akių užbėgimui" įvairiems, kad ir negeistiniems, pas Vyčius apsiereiskimams.

Neteko visose sesijose dalyvauti, tad apie padarytus nutarimus nedaug ką pasakyti galima.

Į naują valdybą pateko: p. Burinis iš Badimoro - pirminis, p. Aleksas iš Worcester - raština, p. lė Petrauskaitė iš Waterbury - išdėminkė, J. Amerikos Lietuvių Tarybą išrinktas advokatas Mastauskas iš Detroit.

L. VYCIŲ KONGRESO VAKARIENE

Laikė Lietuvos Vyčių 5-to kongreso, utaminke, 24 liepos dien, Knapp Mansion salėje tapo surengta vietinių L. Vyčių kuopų vakariene, svečių - delegatų pagerbimui. Dalyvavo delegatai, ir taipgi vietiniai ir aplinkinių miestelių Vyčiai ir Vyčių rėmėjai. Iš viso ant vakarienes buvo apie 200 asmenų. Vakaro vedejas, "toastmaster", kum. H. Vaitėnas iš Chiengos, Vyčių dvasiskas vadovas labai gražiai vedė ir svečius patenkino. Apart jų kalbėjo žymesnieji svečiai: kum. P. Kemėsis, kuris išreiskė savo džiaugsmą dėl Brooklyno Vyčių veikimo ir padėjo vietiniams už gražių Vyčių Kongreso priėmimą. Advokatas Mastauskas iš Detroit kalbėjo apie patriotiškumą ir apie lietuvių su amerikonais susirišimą. Jis prirodinėjo reikalingumą visose progose platinti žinias apie lietuvių sveičtančių tarpe. Kiti kalbėtojai, Dr. J. Bielskis, p. Tamas Seimis iš Kingston, Pa., p. lė Petrauskaitė, iš Waterbury, Conn., p. M. Mažeika iš Chicago, p. M. Norkmans iš Lawrence, Mass., p. lė Kašėtaitė iš Montello, Mass., ir k., kalbėjo apie Vyčius, jųjų praktikų larbą Tautos ir Bažnyčios abui.

Po skanios vakarienes, visi svečiai, vadovaujant p. Strumskiniui ir p. Lauraičiui suahaitavo Lietuvos ir Vyčių Himnus, o po to sekė šokiai.

Is visų atžvilgių ši vakariene buvo puki ir visiems dalyvavusiems ilgai bus atmintyje, kaip viena iš geriausių Vyčių surengtu.

A. M. RACKAUS PRAKALBOS.

P-as A. M. Račkus, kai po kalbėtojas, Amerikos lietuvių tarpe išsikovoję sau žymią vietą. Jam Brooklynan atsilankius, nenorėta praleisti progos jam prakalbi nesurengus. Tad L. Vyčių Brooklyno ir New Yorko kuopos surengė jam prakalbas Pan, Sv. Apreiškimo parap. salėje, 25 liepos diena.

Brooklyniečiai, turbūt nujausdami, kad čia bus ne tik kalbos prakalbos, skaitlingai susirinko. Ir buvo ko pasiklausyti.

Paprastose lietuvių prakalbose nuobodu. Žinurk, tai vienas, tai kitas žioviauja, su šale sėdėnais kalbą užvesti mėgina, ar šiaip kur mintini klajoja, viena ausim kalbėtojo teklansydamas. P-as A. M. Račkus kalbėjo apie tris valandas ir visa laiką publika klausėsi, kaip nudiegta. Kitas kaip atsėdo, taip vienoj pozoj ir, išbuvo per visas prakalbas, nebent prie sumanesnio pasakymo gardžiai nusjuokdamas ar rankomis plodamas įvairumo į savo vienodą sėdėjimą inėc. Kitas kad ir susijūdi na sėdynėje, tai taip atsargiai, kad komžiausia triukšmo ar bildėsiio sukėlis. Reiskia, publika nepaprastai indomavo.

O vienok kalboje sukine josi maždaug visiems žinotai, apraizinti dalykai: bedievybes, socializmo bledingumas, nemuoseklumas; palaima iš katalikų tikėjimo plaukianti. Reikia kalbėtojo, kad apie žinomus dalykus pasakoti ir klausytojų visą domą patraukti. A. M. Račkus yra kalbėtoju ir pomenkū.

Po prakalbų buvo ant rašto duodami įvairūs klausimai. Į juos vėl taip vykusi atsaakya buvo, kad nežinojei, kas geriau buvo: ar pati prakalba, ar į užklausimus atsakymai.

Verta buty p. A. Račkų dar sykį "pačiupiti", kad daugiau jis brooklyniečiams prakalbų pasakytų. Ner abejonės, kad jos ant didelės sveikatos išeitų, kaip katalikams, taip ir patiems tautininkams - laisvamantiams su socialistais.

PRAKALBOS.

Is priezasties Kongreso pamedėty, liepos 30 d., užstikusiam delegatui, p. Seimui, iš Kingston, buvo surengtos prakalbos Kar. A. niolu parapijos salėje. P-as Seimis yra čia gimęs lietuvis. Vytis ir nolu veikėjas tarp savo apielinkės lietuvių. Jis yra nemenkų gabumų rašytojas angly kalboje ir didis žinių apie Lietuvą tarp svetintaučių platintojas, ypač per "Hooster'į", kurį jis redaguoja. P-as Seimis kalbėjo apie lietuvių istoriją, ir stebėtina, kokį ispuodi p. Seimio kalba ant publikos padarė. Pasirodė, nors jis nėra regėjęs tų vietų, tų upelių, bet visus vardais žino, žino Lietuvos istorijos nuotikių reikšme, gal daugiau, kaip kiti ten gimę ir gyvenę lietuvių. Aiškino apie Lietuvos praicitį, jos didvyrius, ir Erodinčjo dang apie Lėnkų - Lietuvių uniją. Malonu buvo klausyti pono Seimio

kalbos, nes jis aiškino apie senų lietuvių madas, jų gyvenimą ir t. t. Ant galo, ragino visus susipažinti su savo tauta, su jos istorija, ir visomet nuo piro šaginti. Kalbėtojas prirodė, kad lietuvių, kaip tauta, yra taip sena, kaip romėnų, graikų, kad lietuvių kalba yra tūkstantių metų amžiaus, kad Lietuvoje praėityje gyvenė didvyriai ir t. t. Suprantama, visų mus priedermė susipažinti su mus tautos praėitimi.

P-as Seimis savo prakalbomis ir raštais tarp lietuvių ir svetintaučių atlieka didelį darbą.

Kapo.

BROOKLYNO TAUTININKŲ PRAKALBOS.

New Plaza salėje, p. St. Šimkaus išleistuvėms, 20 d. liepos buvo surengtos prakalbos. P-as J. O. Sirvydas perstatė tris kalbėtojus, kurie nieko tokio indomams nepasakė.

Pirmuoju kalbėjo p. S. Šimkus. Jis dabar matyt, į visotinos meilės štadiją inėjo. Sakėsi, visus mylis ir visi jam geri - katalikai, tautininkai ir socialistai. Tųjų visų ir organizacijos geros, tad patarė į visas organizacijas rašytis. Sulgy p. Šimkaus, "visi gerus norus turi". Bet ant p. Šimkaus skaistojo meilės dangaus yra ir juodydėnių; esą jam nepatinka tie, kurie važinėdami gyvėsi į 50 C. K skyrių suardė. Po to jau sekė visa neapkenčiamųjų litanija, su kum. Kemėsiu priešakyje. Jie, esą, perdaug nori. Laisvai Lietuvai tapus, jie reikalautų netik visų davatkų išpažinties eiti, bet ir į ministerija kistųsi. Sako, perdaug jie reikalauja, o šiaip geri ir katalikai. Save-gi, su dušia ir ku nu, tautininkams pavedė. Galutinai ragino visus po karės į laisva Lietuva grizti, aplankyti tėvelius, brolius, seseles, o jei jų gyvų nerastų, pastatyti ant jų kapo nors kryželį.

Ka antirasai, p. V. Račkuskas, kalbėjo, toliau sėdint neviską buvo galima užgirsti. Is nugarstų žodžių ir sakinių matėsi didelis kumigais nepasitenkinimas. Ypač ramybės nedavė senovės kumigų, vyskupų kaulams, labiausia gi kluvo vilniškiam.

Tretysis, p. Alksnimis, paprastas žmogelis. Nieko neuzėidė, vien tik pasakojo gan gražiai apie vargus Suvalkijoje ir Petrograde, kur kins jam patirti tēko. Laikrasėms skaitantiems nieko naujo nepasakė, nes tie dalykai senai jau laikrasėuose atpasakoti buvo.

Žmonių mažai tebuvo Galutinai rinkta aukos, knuos turbut teks Centr. Komitetui.

Brooklyno Ilganosis.

Naujai inrengta
"GARSO"
SPAUSTUVĖ

atlieka
Visokius Spaudos Darbus

Nuo mažiausio iki didžiausiam

GRAŽI, ARTISIŠKA SPAUDA

Kainos prieinamos

Apskaičiuojamą už darbą prisiuočia pareikalavus.

Reikale visada kreipkitės antrašu:

"GARSAS"

456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

JEI TROKŠTI APSVIETOS

ar sveko maisto protui, tai skaityk dvisavaitinį iliustruotą jaunimo laikraštį "VYTI".

"VYTIS" yra vienatinis ir pirmutinis jaunimo laikraštis Amerikoje.

"VYTYJE" telpa geriausi raštai mūsų jaunų rašytojų, literatų ir studentų.

"VYTYJE" rasi žinučių iš Amerikos bei Lietuvos jaunuomenės gyvenimo.

"VYTIS" leidžiamas tautiška-katalikiškoj dvasioj.

"VYTI" leidžia Lietuvos Vyčių jaunimo organizacijai.

Metams "VYTIS" kainuoja \$1.50, pusmečiui 75c. L. Vyčių organizacijos nariams "VYTIS" siunčiamas už mėnesines mokestis.

Prisiųsk savo antrašą ir už 2c. ženklelį, o vieną numerį pažiūrėjimui prisiųsieme veltui.

Visais reikalais kreipkitės:

"VYTIS"

1800 W. 46-th Street, Chicago, Ill.

"TIKYBA IR DORA"

laikraštis leidžiamas Kunigų Marijonų Chicagoje, eina du kartų į mėnesį.

Rašo apie tikėjimo dalykus, paduoda žinių iš katalikų visuomenės gyvenimo, duoda atsakymų į visokius užklausimus iš tikėjimo ir doros srities.

Kaina metams \$1.00; vieno numerio - 5c.

Agentams už metinę prenumeratą duodame 30c., už pavienius numerius po 2c.

Adresas:

"TIKYBA IR DORA"

1631 W. North Avenue, Chicago, Ill.

Kas nori gauti vieną numerį, turi atsiųsti 1c. krasos ženklelį.

Kuliavas ir Bundonis Shoe Store

Užtikome geriausių rūšių šveitykus vyrams, moterims ir vaikams. Šveitykai geriausių formų, kaip W. L. Douglas, Emerson ir kitų geriausių išdirbėjų. Kainos teisingos ir prieinamos. Ypačiai užprašome mus krautuvių plaukyti lietuvius, o užtikiname, kad ant visos liksite patenkintais mūsų kostumeriais. Atėjusiuose nurog, užėjusiuose.

BUNDONIS BROS.
183 Bedford Avenue,
Kamp. No. 7th St., BROOKLYN, N. Y.

"ZVIRBLIS"

uoqu, satyros, pašaipos, mokslo, dailės ir literatūros Laikraštis.

"Zvirblis" yra geriausias ir linksniausias laikraštis visame pasaulyje. "Zvirblis" žinios yra taip indomios ir teisingos, kad net visų viešpatijų karaliai prieš valgi, po valgio, rytą ir vakarą skaito "Zvirblį" ir negali juo atsigerėti.

"Zvirblis" juokai ir devyniomis pėnyčiomis surugusius žmones pralinksmina; vyrai, moterys ir vaikai, "Zvirblis" pasiskaitę sako, kad už jį juoko pasaulyje nėra geresnio.

"Zvirblis" moksliskumui niekas negali prilygti, "Zvirblis" išradimas pasinaudoja net šio pasaulio mokslavyriai. Todėl jei norite būti civilizoto pasaulio civilizotais žmonėmis - skaitykite visi "Zvirblį".

"Zvirblis" kaina metams vienas doleris.

"Zvirblis" sostapilio antraštas toks:

"ZVIRBLIS"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"Zvirbliui" tuojaus reikalingi agentai.

J. GARŠVA

Graborius (Undatker) Laidotuvių Direktorius

Išbalsamuoji ir laidojų numičusius ant visokių kapinių.

Parsamdau Automobilius ir Karietas Veselijoms, Kėikėtynomis ir šiaip pasivažinėjimams.

144 N. 5-th St. OFISAI: 264 Front St. BROOKLYN, N. Y. C. BROOKLYN, N. Y. Tel. 7887 Main.

Amrikos Lietuvių Kat. Savaitinis Laikraštis

"ZVAIGZDE"

"ZVAIGZDE" tai seniausias Amerikos lietuvių katalikų laikraštis.

"ZVAIGZDE", yra smagiausias laikraštis: talpina paskiausias žinias iš viso pasaulio, jas aprašydama aiškia ir suprantama kalba.

"ZVAIGZDE" paduoda daug žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose pasaulio kraštuose.

"ZVAIGZDES" kiekvienam numerio, telpa nemaža žinių iš Tėvynės - Lietuvos.

"ZVAIGZDES" motto buvo ir bus - Dievas, Tėvynė ir Teisybė.

"ZVAIGZDES" kaina metams Amerikoje \$2.00, Lietuvoje 4 rubliai.

"ZVAIGZDE" siunčiama dovanai ant pažiurėjimo kiekvienam, kuris prisiučia savo adresą.

"ZVAIGZDES" adresas:

"ZVAIGZDE"
3654 Richmond Street, Philadelphia, Pa.

Tel. Stagg 1723.

Del geros Jusų, Jus vaiko arba Seimynos Fotografijos eikite pas save tautietį

VAINEIKI IR NARVYDA

Fotografuojame dienomis ir naktimis be skirtumo oro. Taipgi duodame dovanas dėl jaunavedžių.

Insitėmykite mūsų adresą:

VAINEIKIS IR NARVYDAS

499 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Apdrausk savo gyvybę S.L.R.K.A.

L. ZUKAS
Auksinių daiktų Specialistas
Reikale visados kreipkitės pas mane. Mano Krautuvių randasi po No. 210 York Street, Brooklyn, N. Y.